

Modelovanie kognitívneho zlyhania multiagentovým systémom so stigmergickou komunikáciou

Andrej Lúčný

MicroStep-MIS a UI FMFI UK Bratislava

andy@microstep-mis.com

- **kognitívne zlyhania**
- **prostriedky na ich modelovanie**
  - **modely a výsledky**

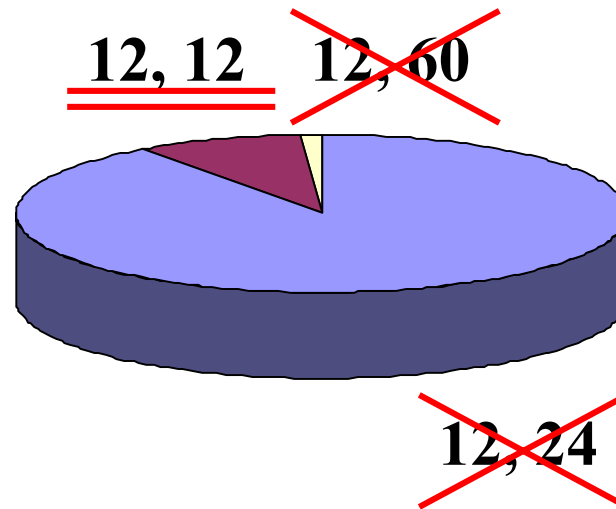
Kognitívne zlyhanie

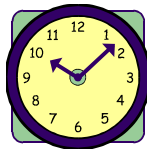
Situácia pri ktorých určitý tvor bez nejakej zjavnej príčiny produkuje správanie zaostávajúce za jeho kognitívnym potenciálom

Experiment

1. Koľko je do tucta korunáčok ?
2. A koľko pat'desiathaliernikov ?

Experiment

10s

Otázky

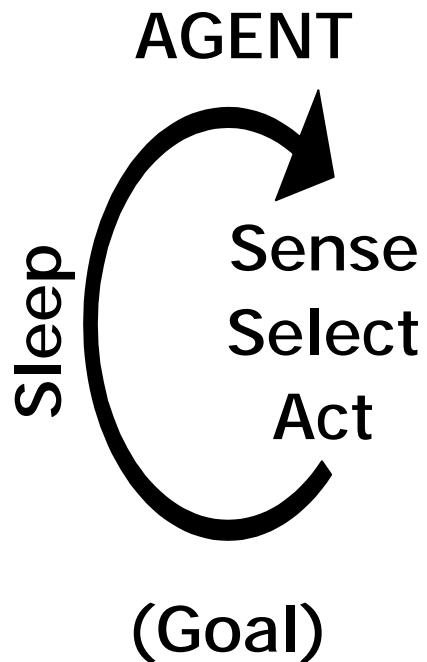
- 1. Prečo zlyhanie nastáva ?**
- 2. Možeme sa na jeho základe dozvedieť niečo o štruktúre (časti) našej mysle ?**

Teórie

- 1. Vnútorne myseľ spracúva obe otázky podľa pravidiel logiky, ale zlyhá konverzia analógového vstupu do symbolickej reprezentácie (bezosporný model)**
- 2. Vo vnútri spracúva myseľ dané otázky logicky nie celkom korektným spôsobom (správny? model)**

Prostriedky na modelovanie

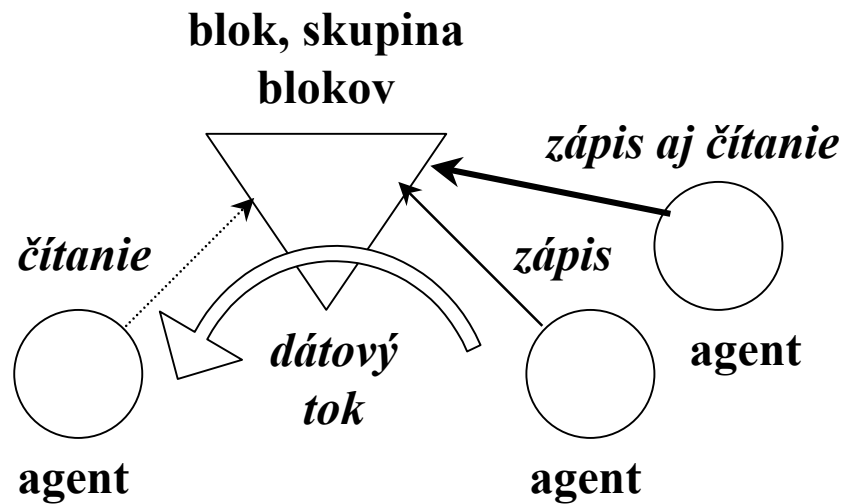
Rýdzo reaktívny agent

- **Select = voľba reakcie**
- **Cieľ = implicitne vyjadrený**
- **Rýdzosť = žiadne vnútorné stavy**

Prostriedky na modelovanie

Stigmergická komunikácia

(zmena, validita, konzervácia)

Modelovanie

Modelované otázky:

a) *Kol'ko je do tucta korunáčok? A kol'ko päťdesiathaliernikov?*

odpoveď: 12, 24 (12)

b) *Kol'ko je do tucta korunáčok korunáčok? A kol'ko päťdesiathaliernikov?*

odpoveď: 12, 24

c) *Kol'ko je do tucta korunáčok? A kol'ko je do tucta päťdesiathaliernikov?*

odpoveď: 12, 12

d) *Kol'ko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A kol'ko korunáčok?*

odpoveď: 24, 12

Modelovanie

Kontrolné otázky:

e) *Koľko je do tucta korunáčok? A do kopy?*

odpoveď: 12, 60

f) *Koľko je do tucta korunáčok? A do kopy päťdesiathaliernikov?*

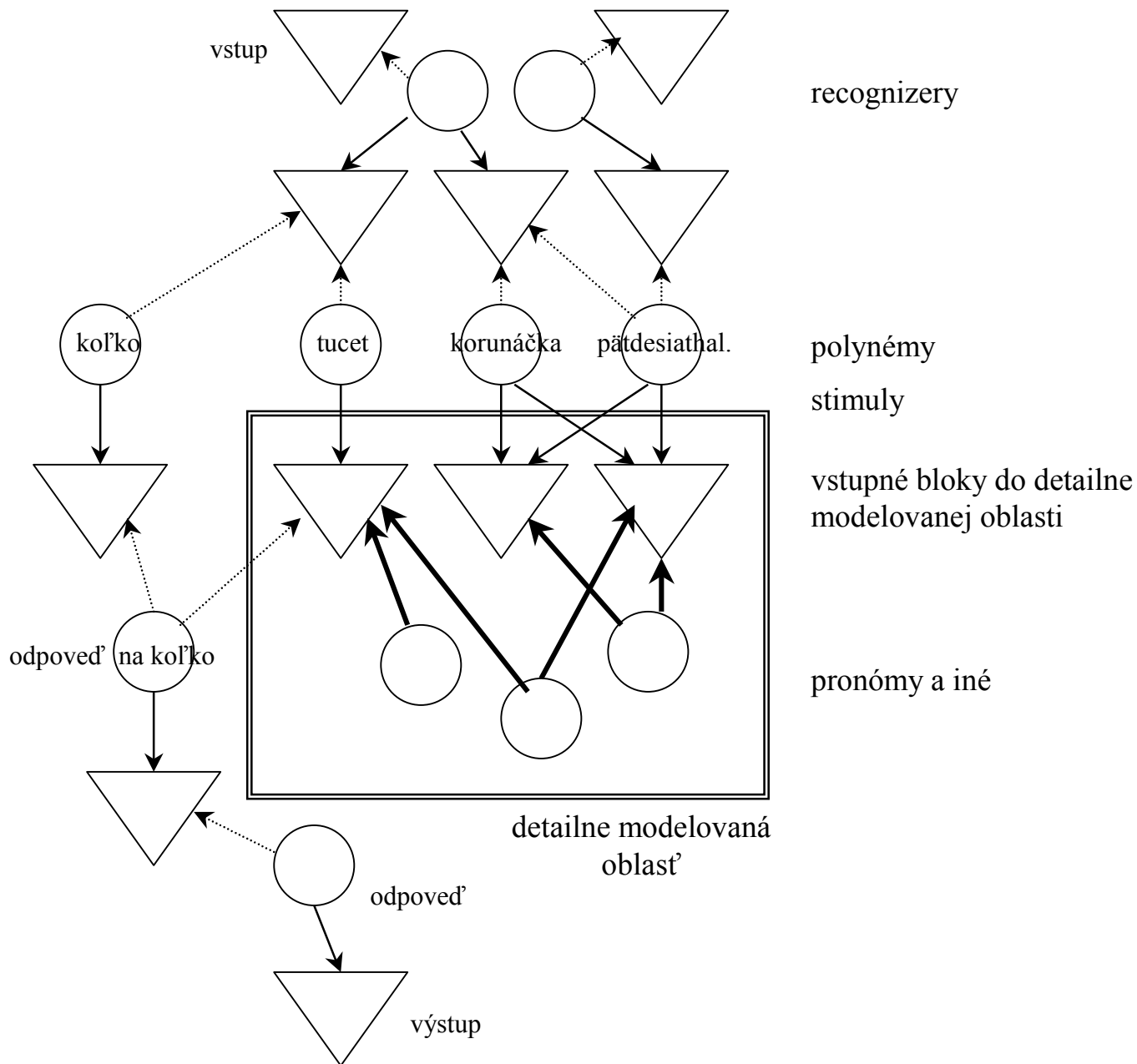
odpoveď: 12, 60

g) *Koľko je do tucta korunáčok? A päťdesiathaliernikov do kopy?*

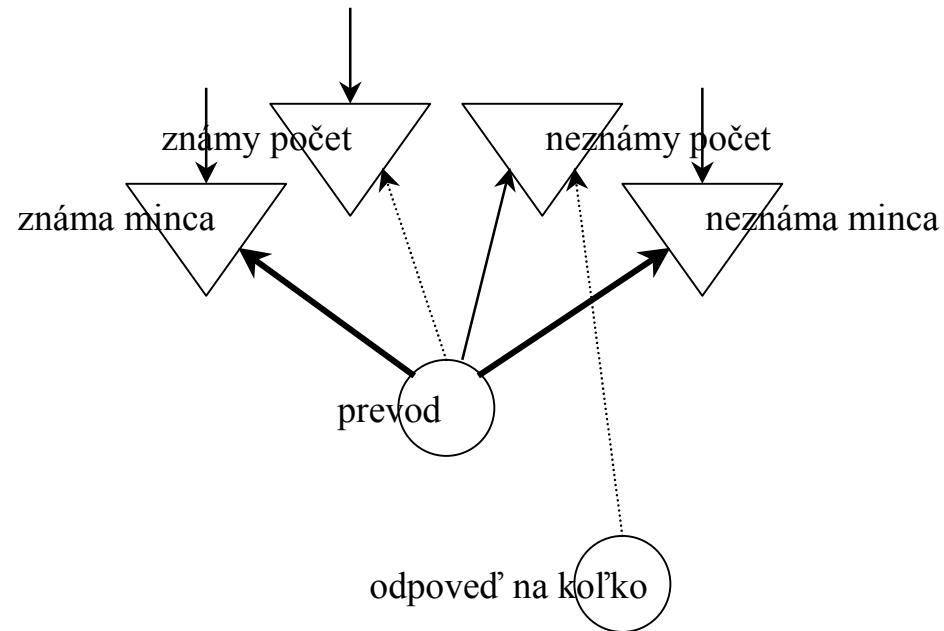
odpoveď: 12, 60

...

Model – hrubý náčrt

Bezosporný model


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

Bezosporný model

Ukážka výpočtu:

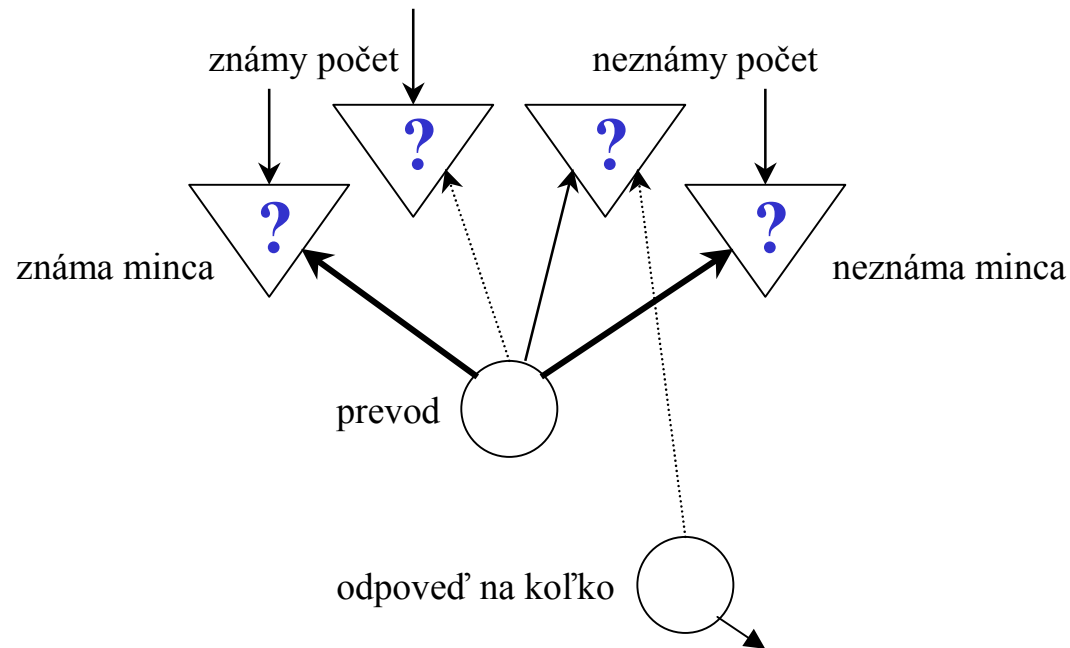
Kol'ko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov?

A kol'ko korunáčok?

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

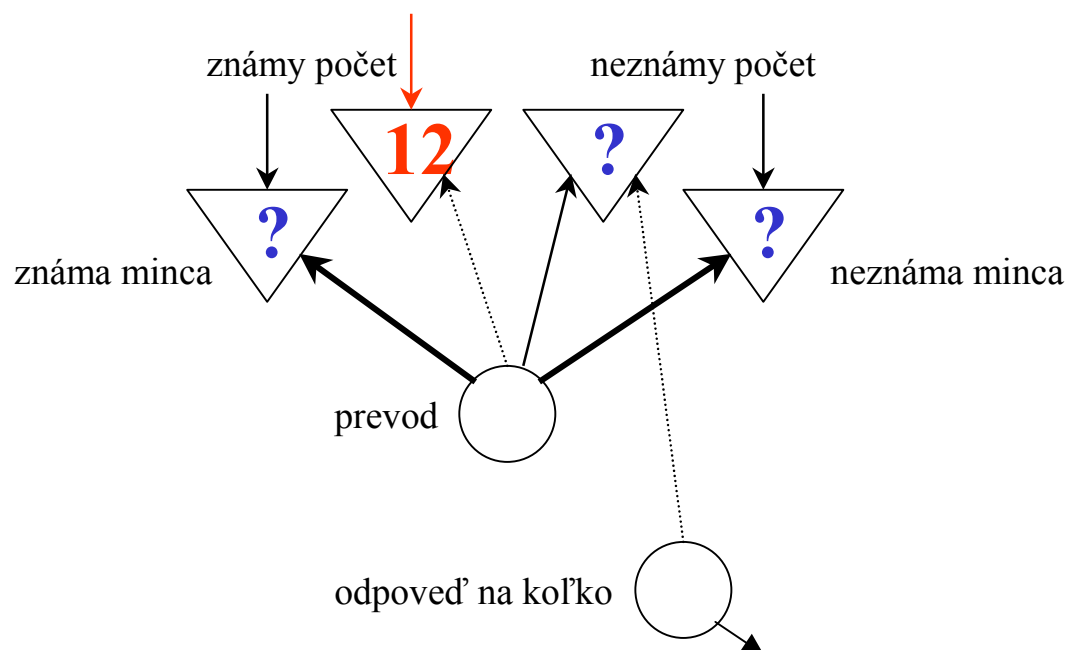


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

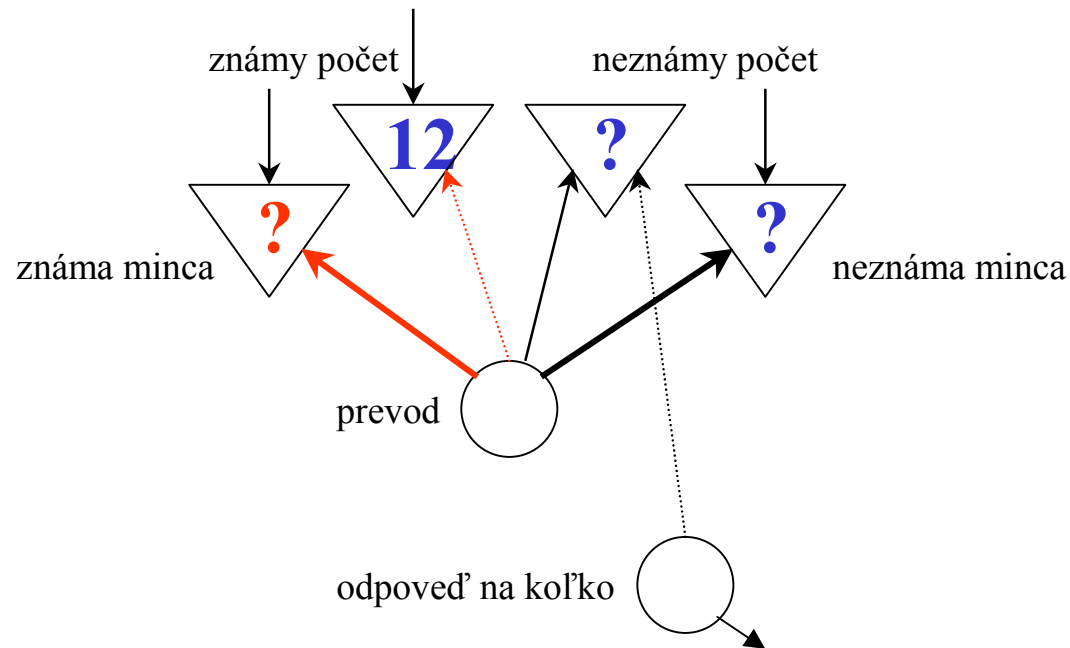


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

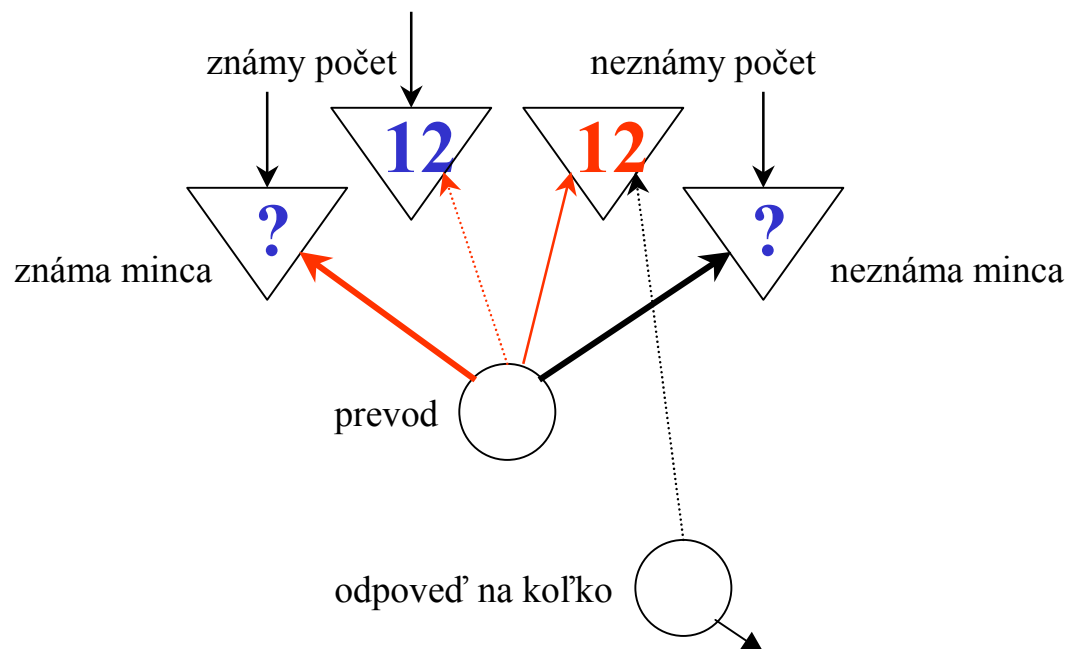
⇒ if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

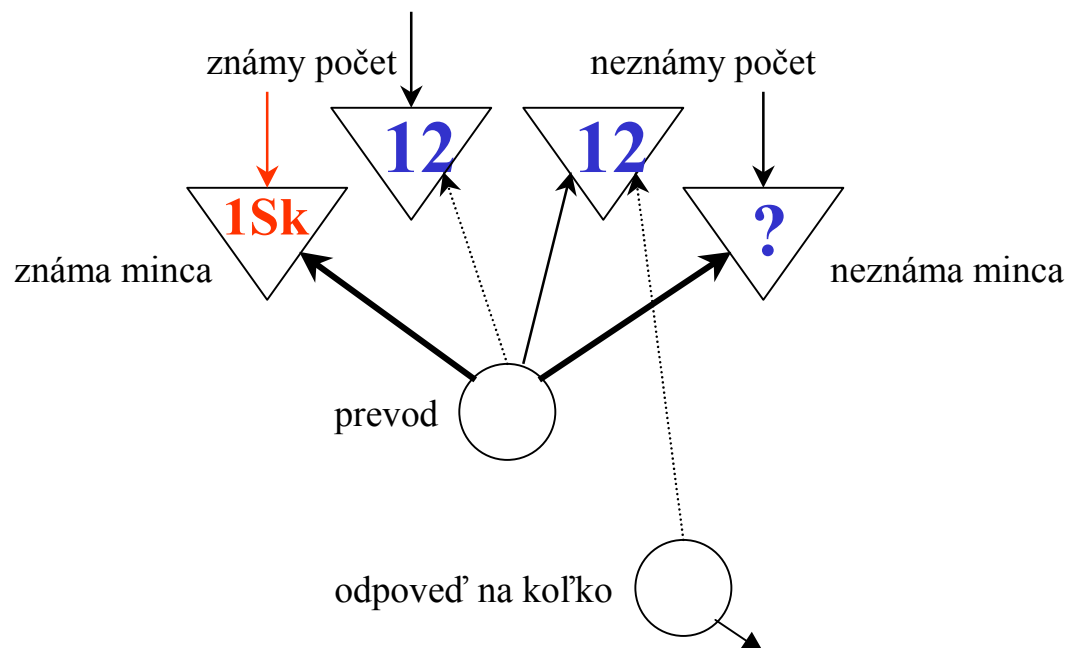


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
⇒ else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

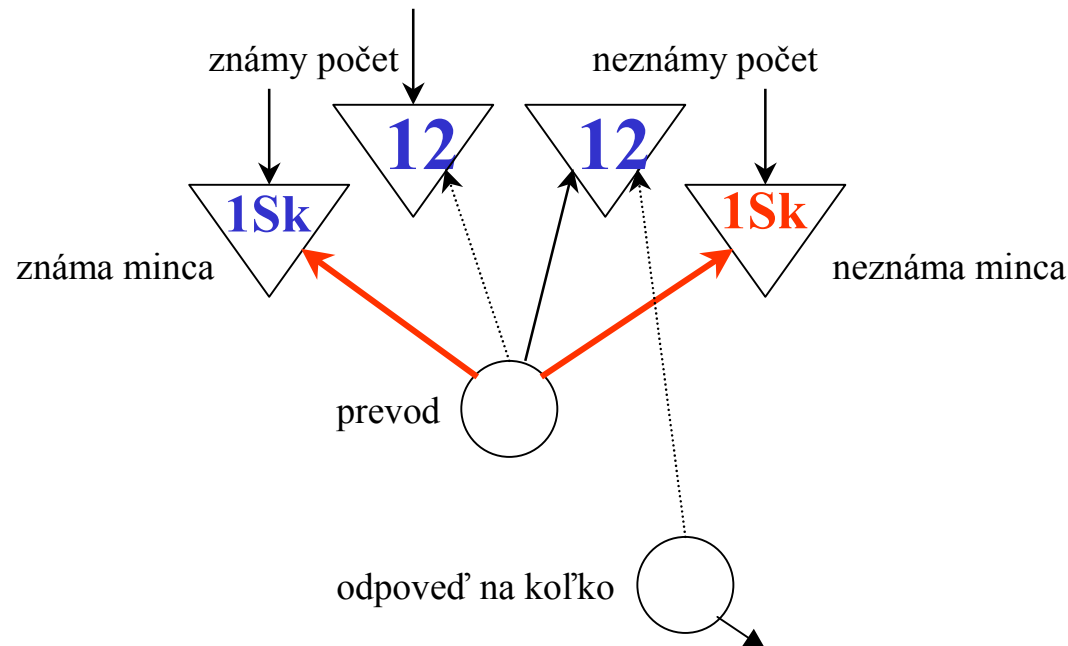


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

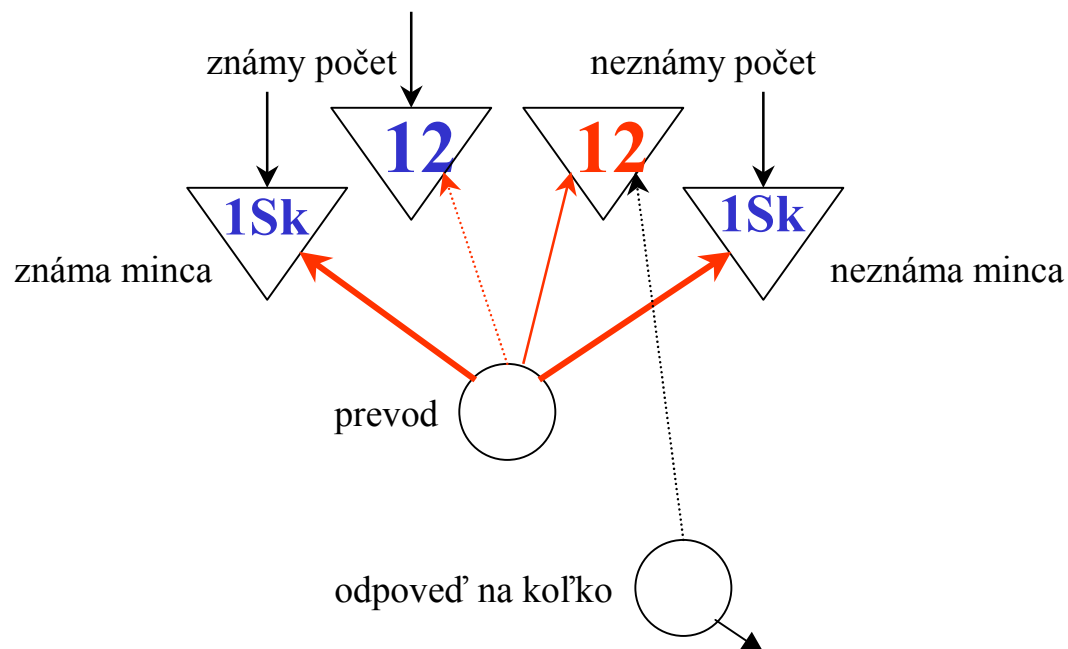


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
⇒ else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

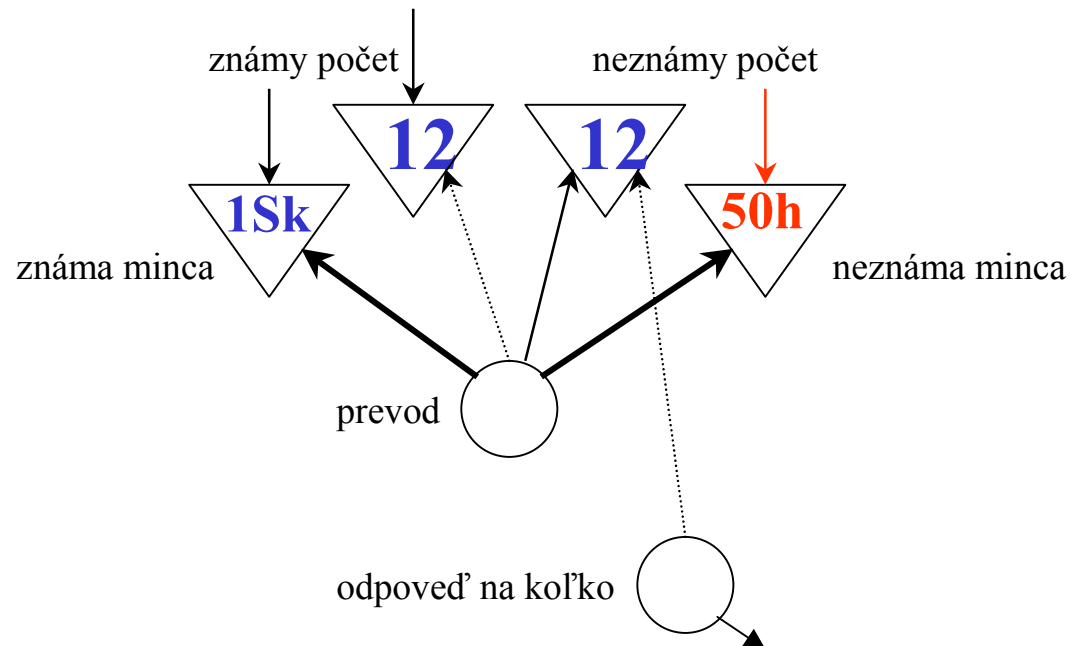


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
⇒ else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiatihaliernikov? A koľko korunáčok?

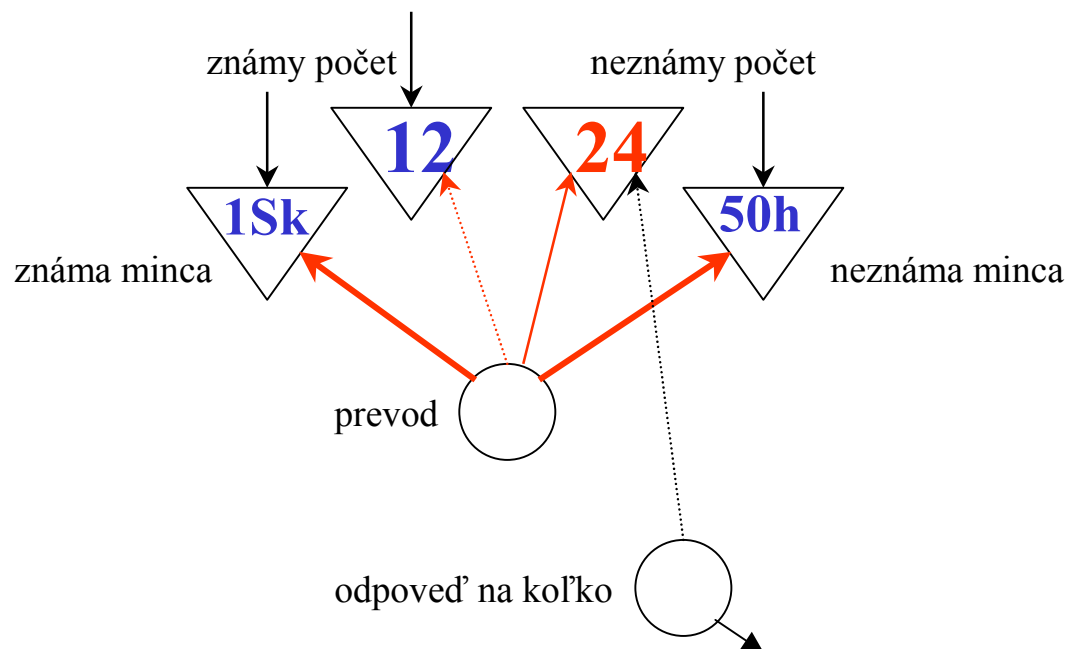


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiatihaliernikov? A koľko korunáčok?

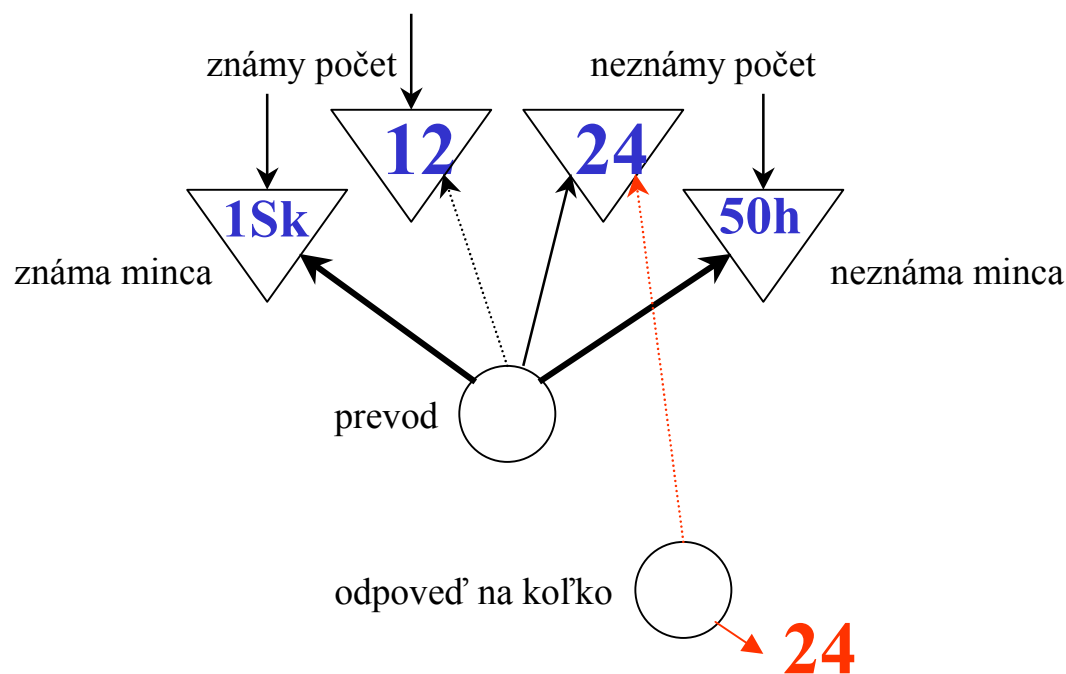


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
⇒ else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiatihaliernikov? A koľko korunáčok?

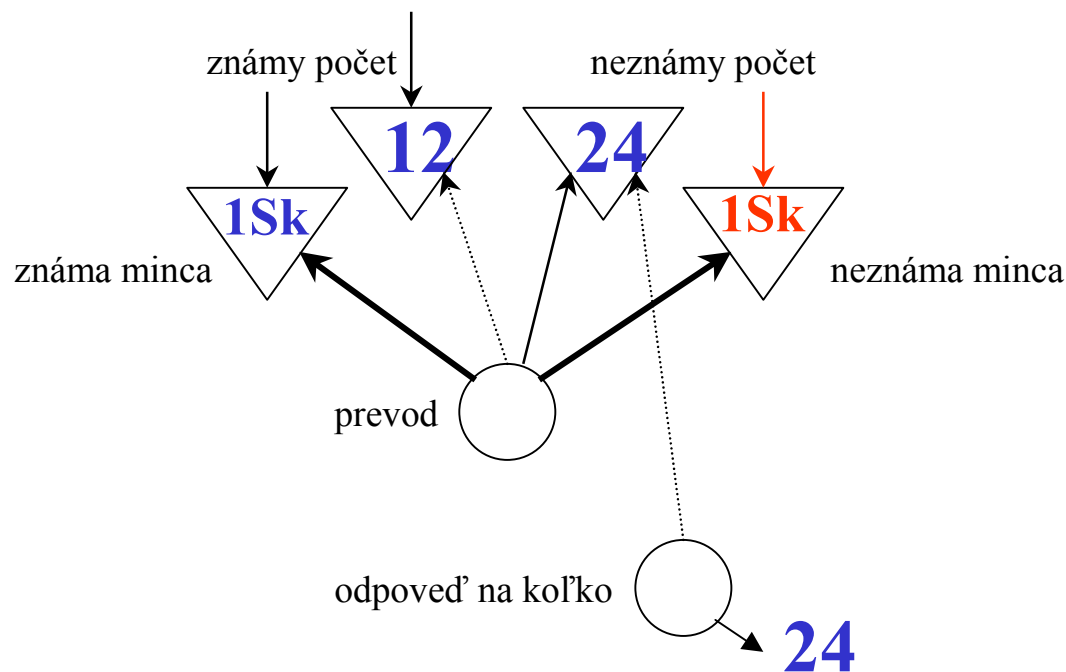


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

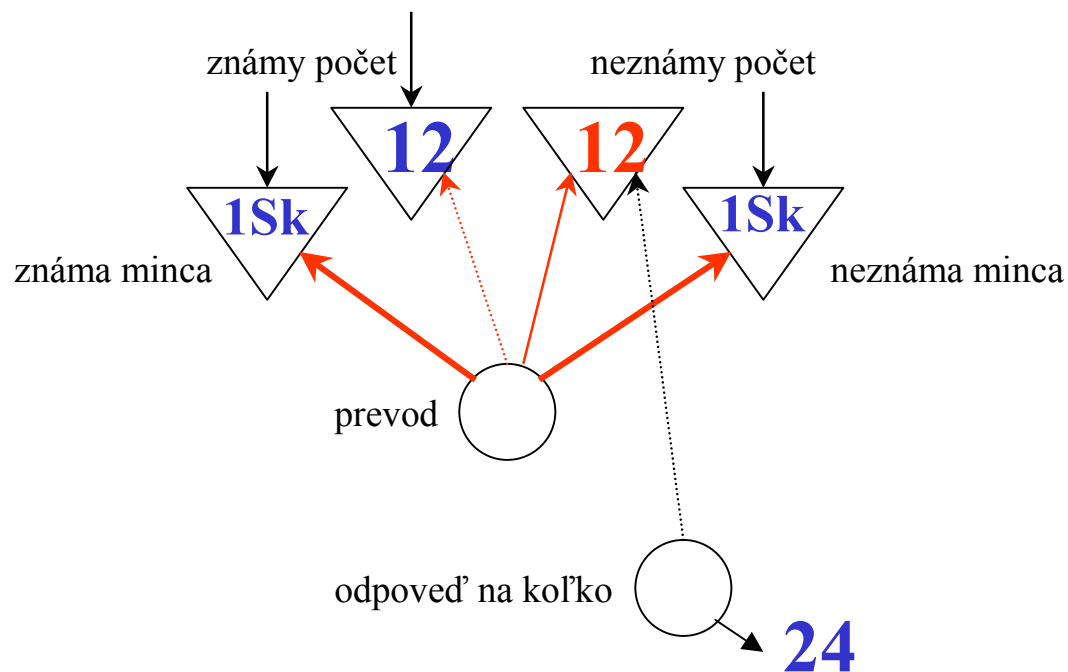
```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```


(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

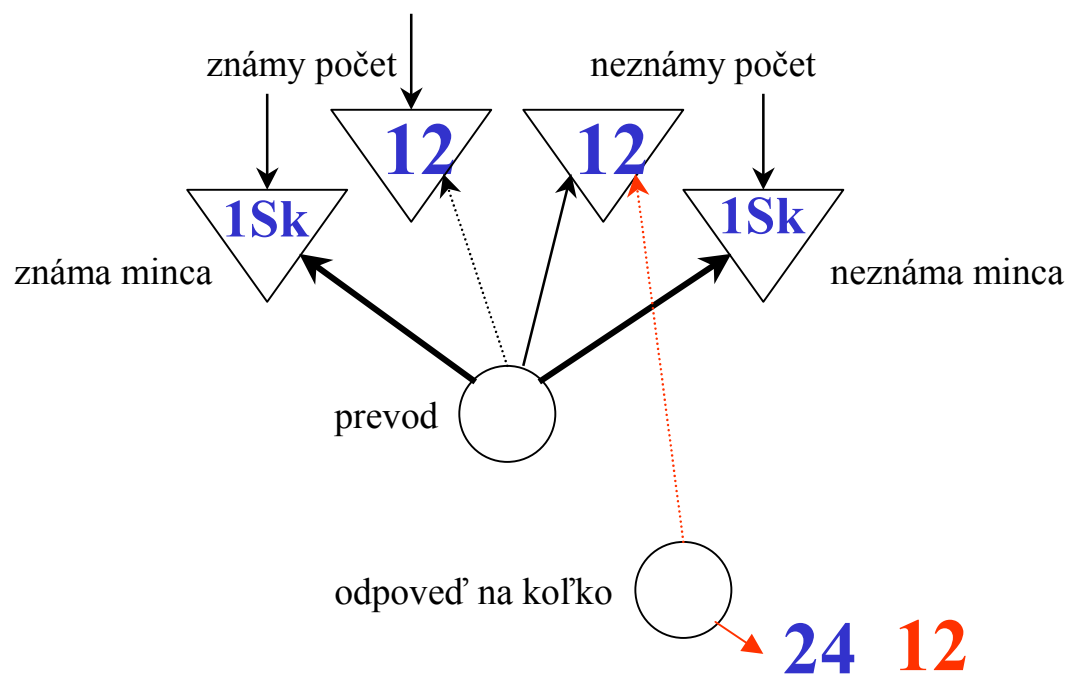


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
⇒ else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

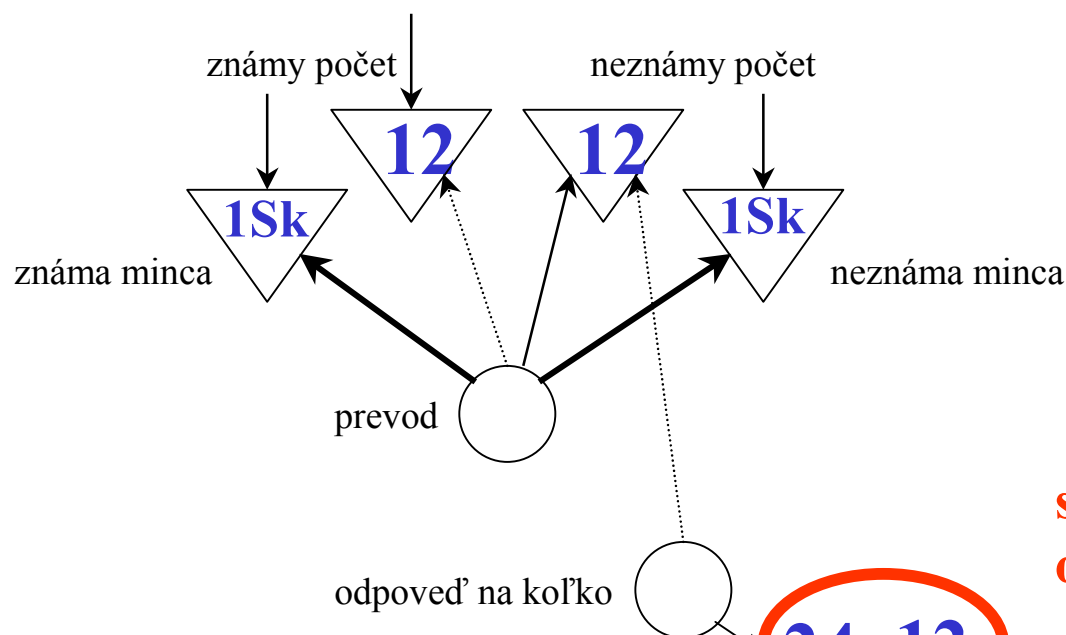
Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

**správna
odpoveď,
zhoda s
pozorovaním**

```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

Bezosporný model

Modelovanie zlyhania:

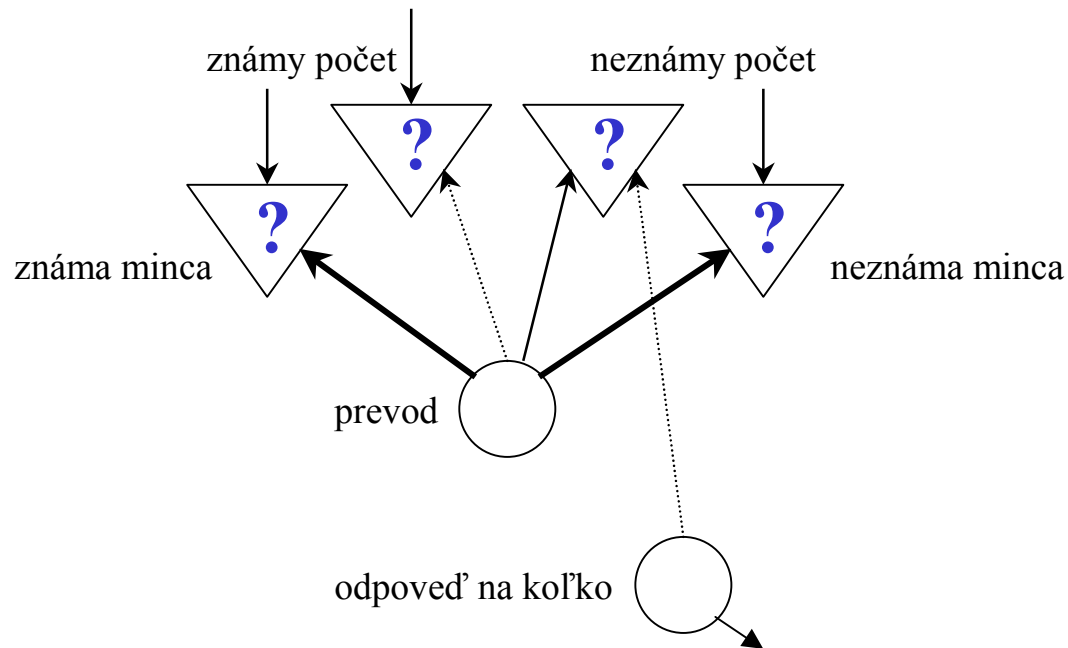
Kol'ko je do tucta korunáčok?

A kol'ko päťdesiathaliernikov?

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

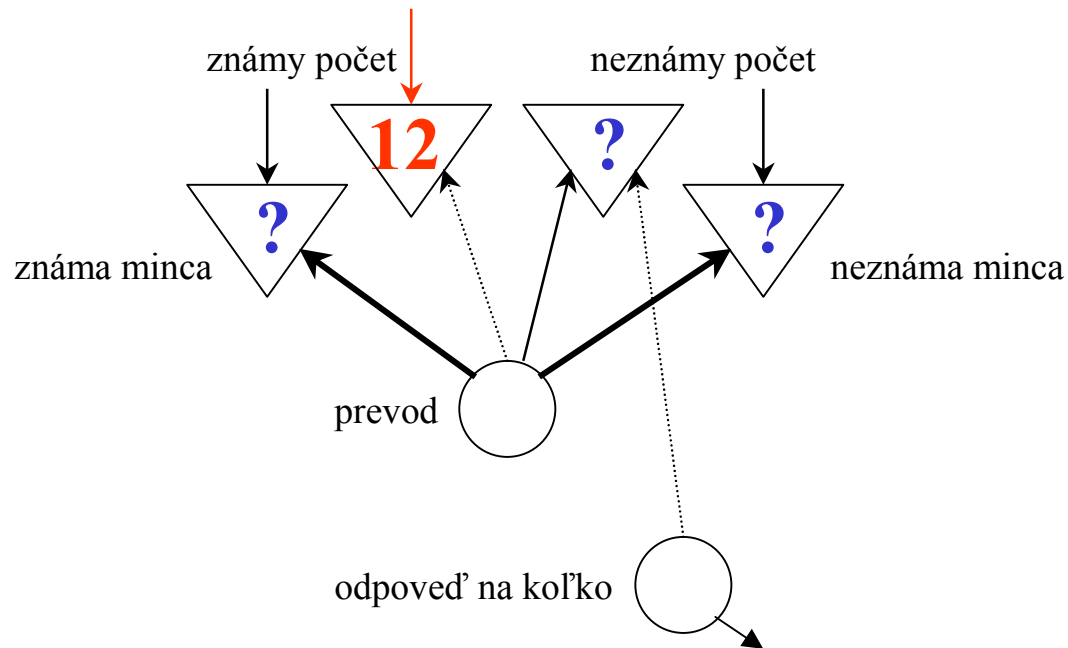


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

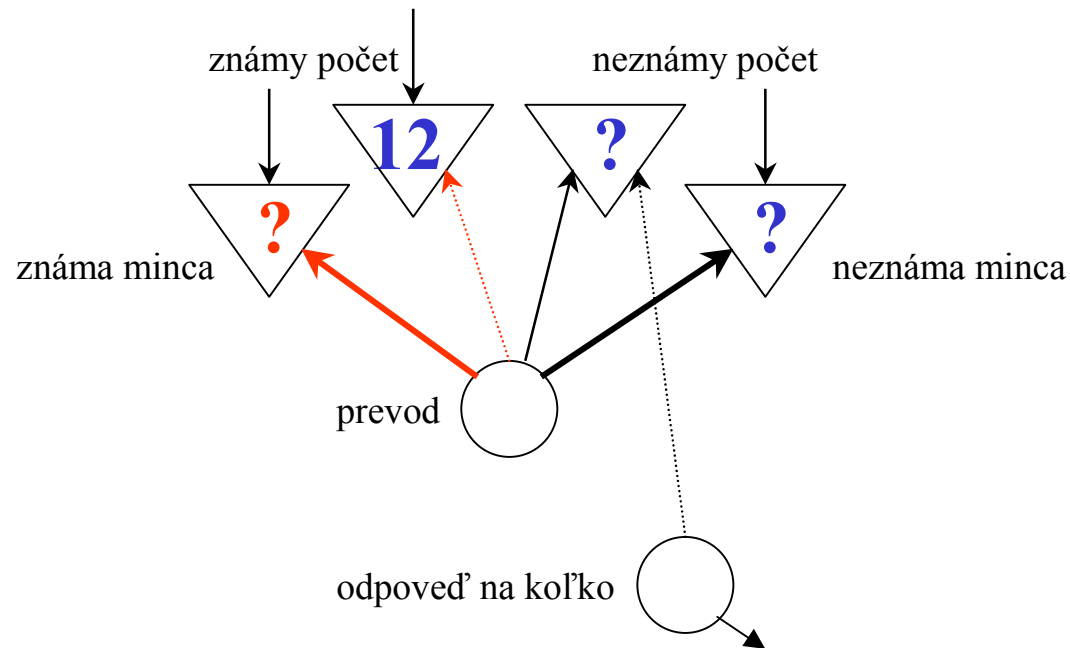


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatliernikov?

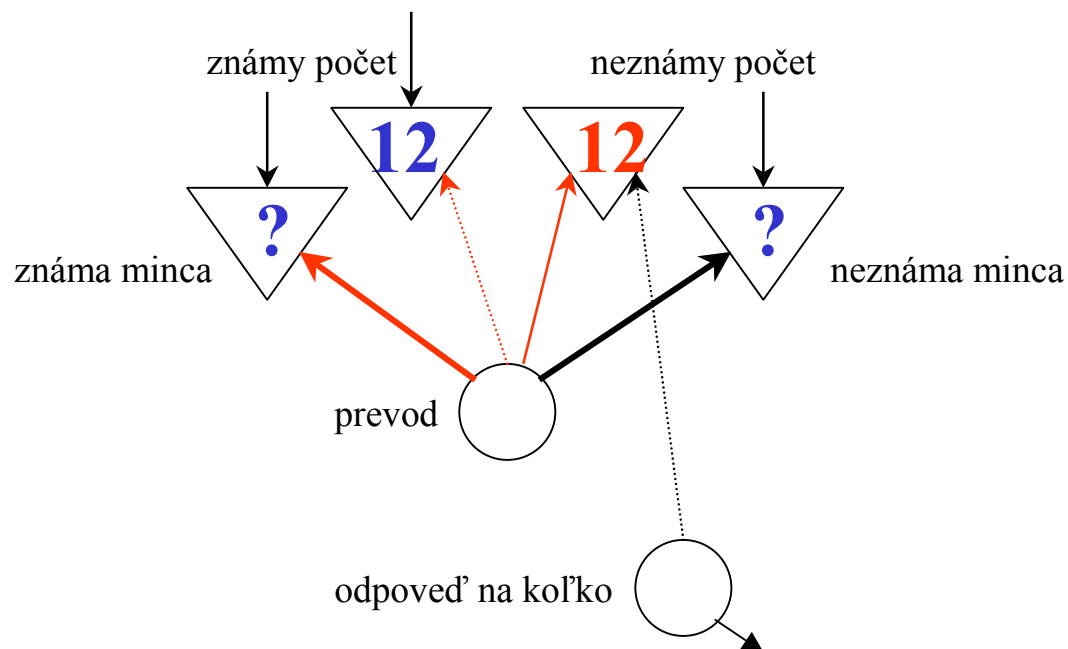

⇒ if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

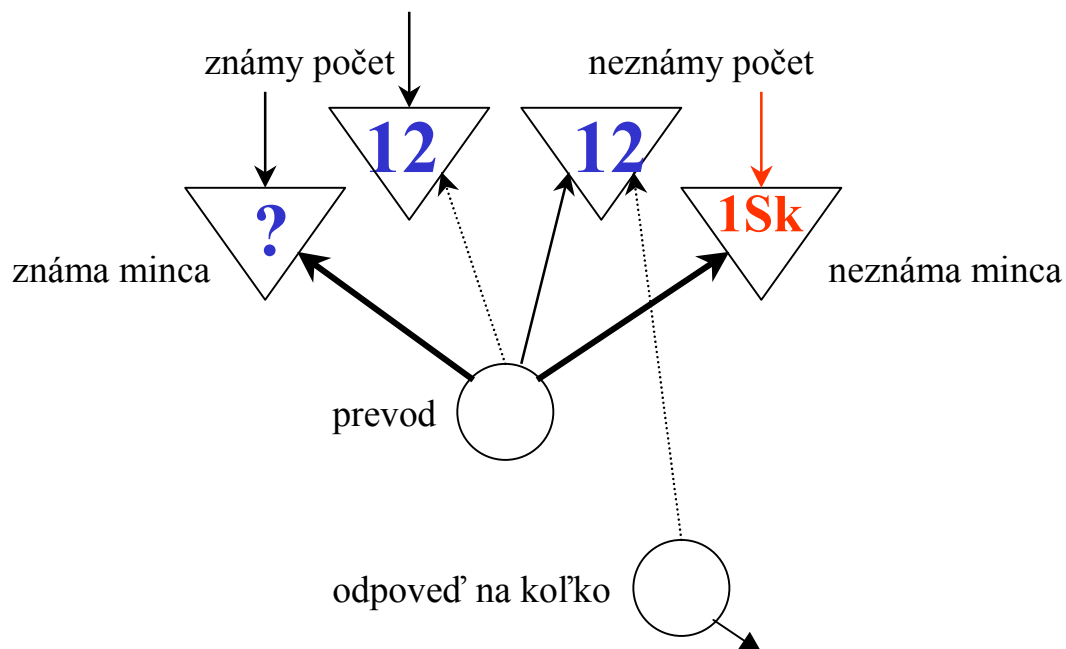
⇒ if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatliernikov?

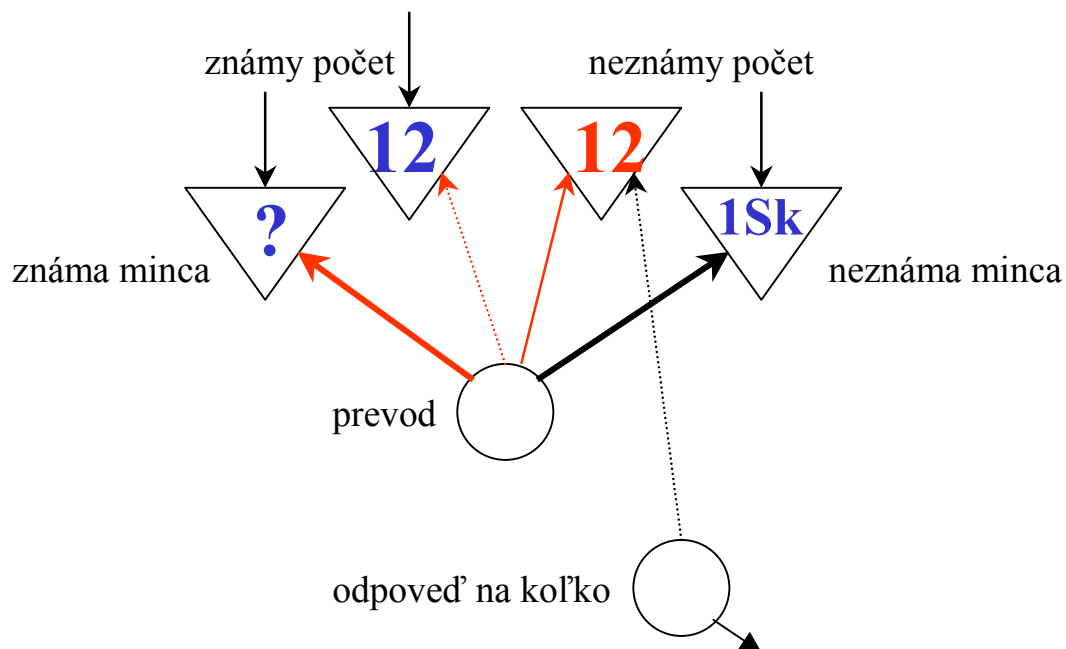


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatliernikov?

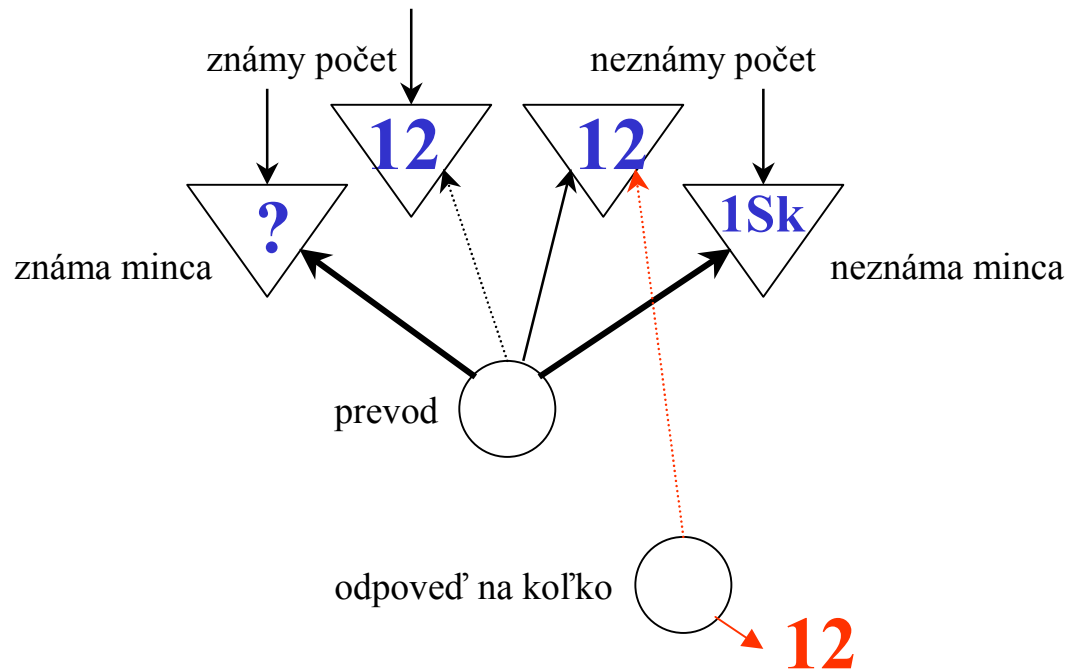


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
⇒ else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

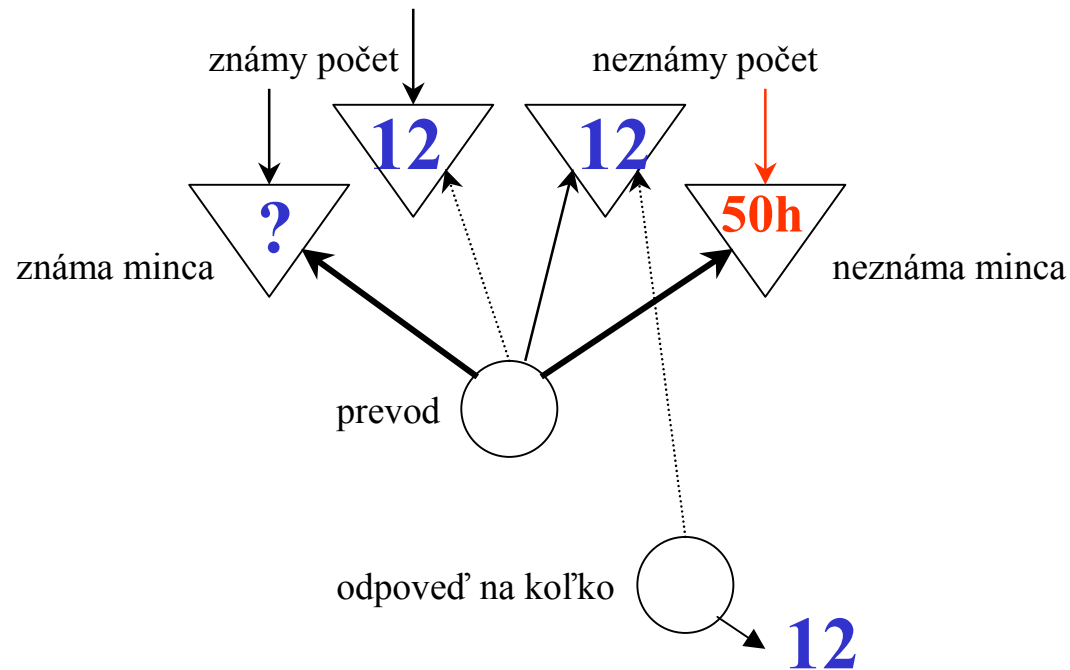


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a)

Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

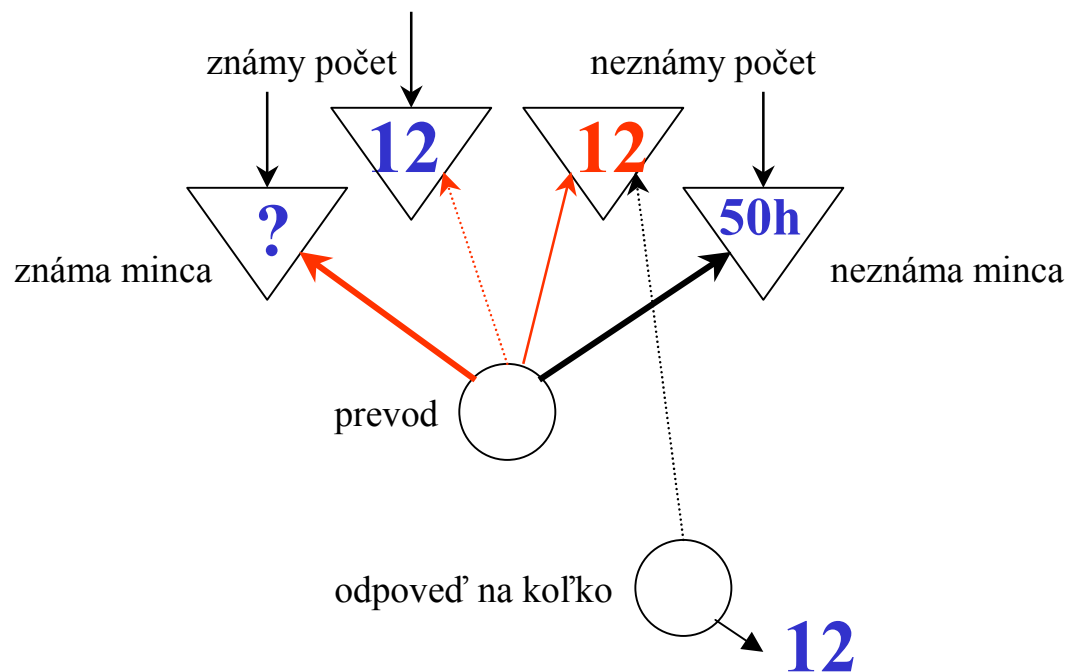


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a)

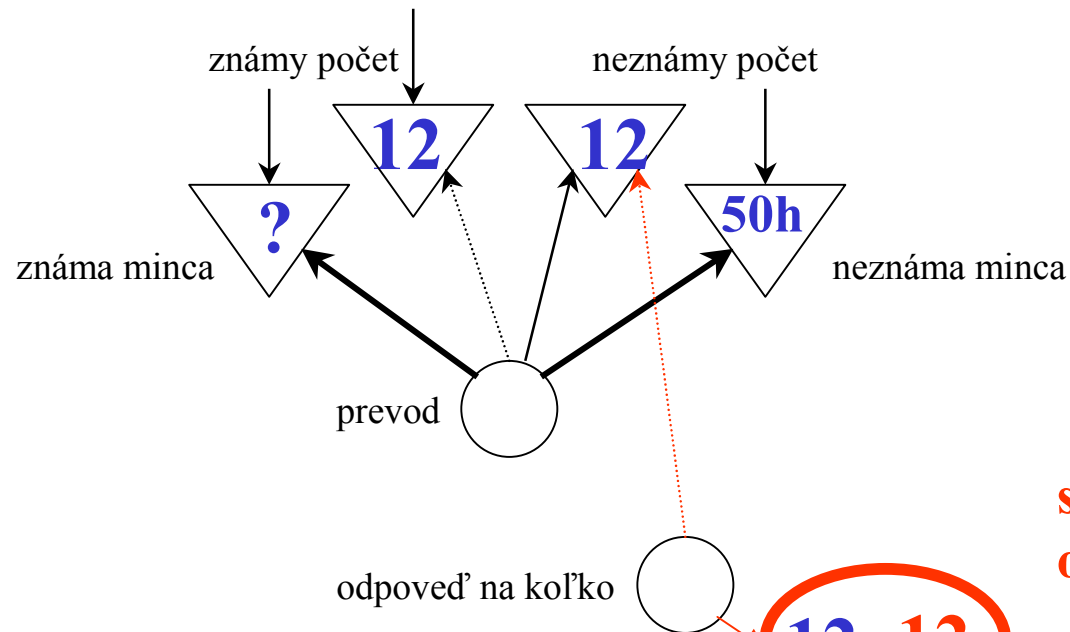
Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiatliernikov?


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
⇒ else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```


Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

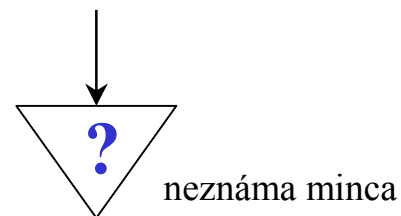
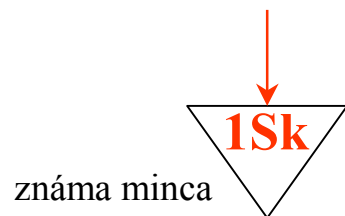
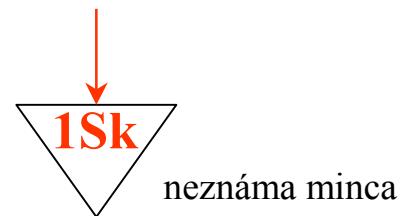
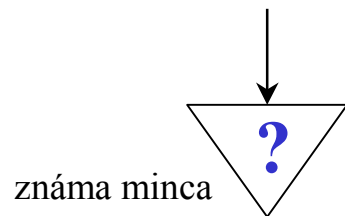
**správna
odpoveď, ALE
v rozpore s
pozorovaním**

```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

Ako dosiahnuť zlyhanie ?

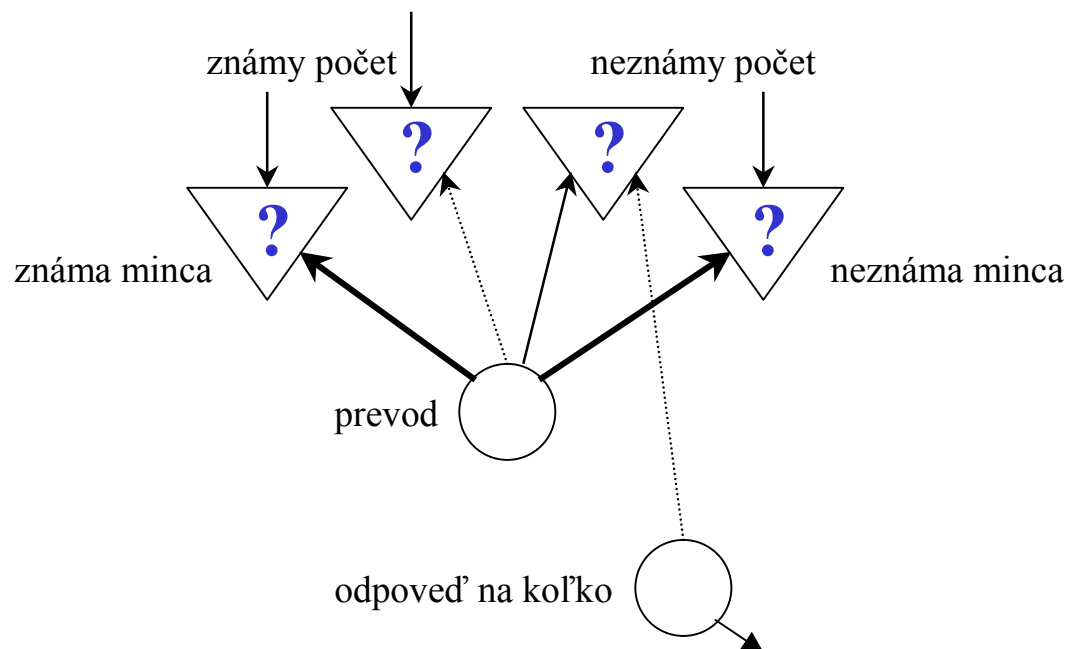
Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiathaliernikov?

(a')

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

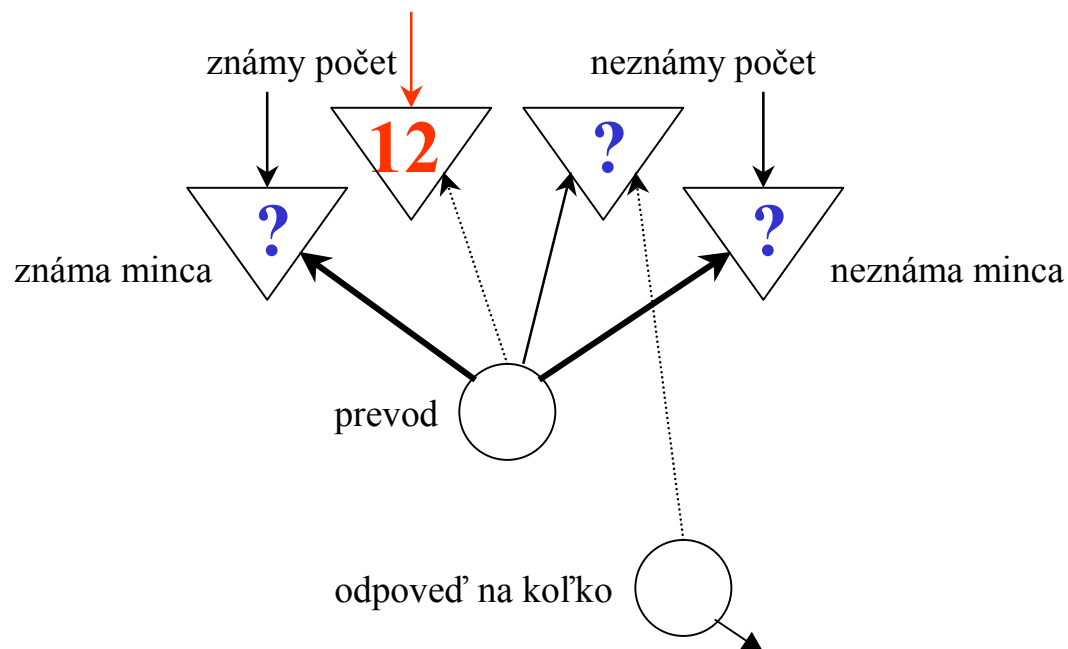
```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```


(a')

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

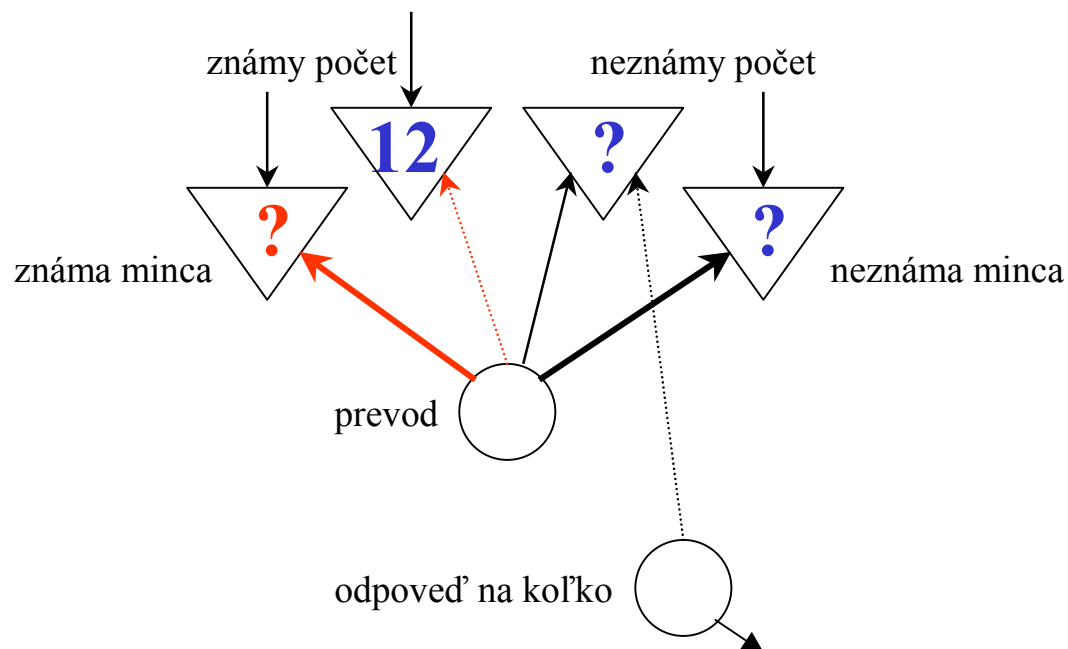


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a')

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

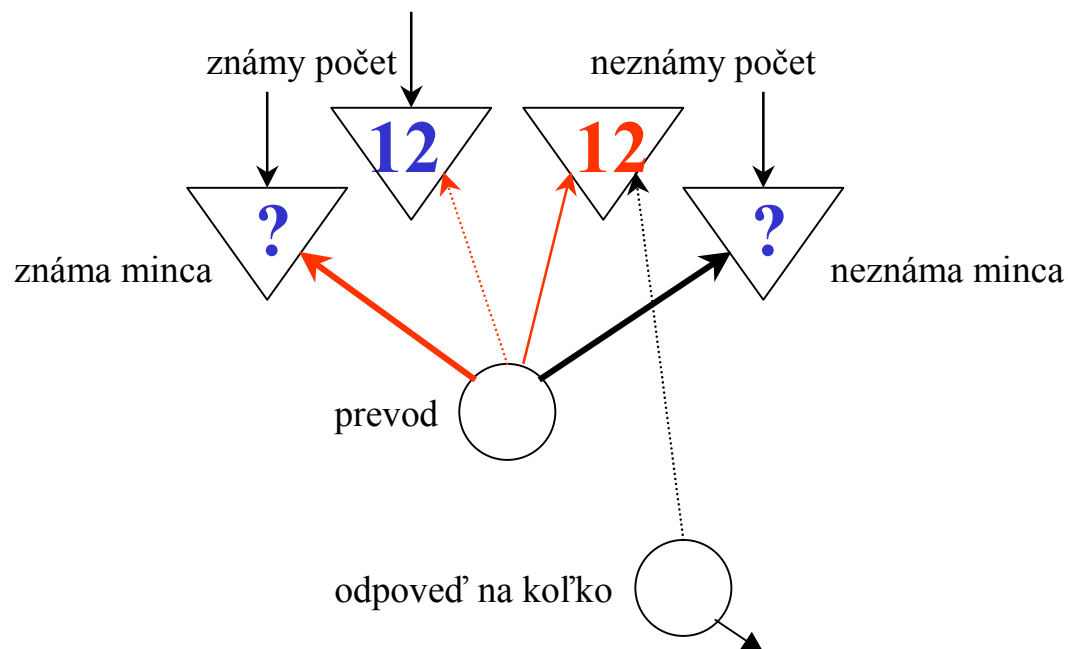

⇒ if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;

(a')

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

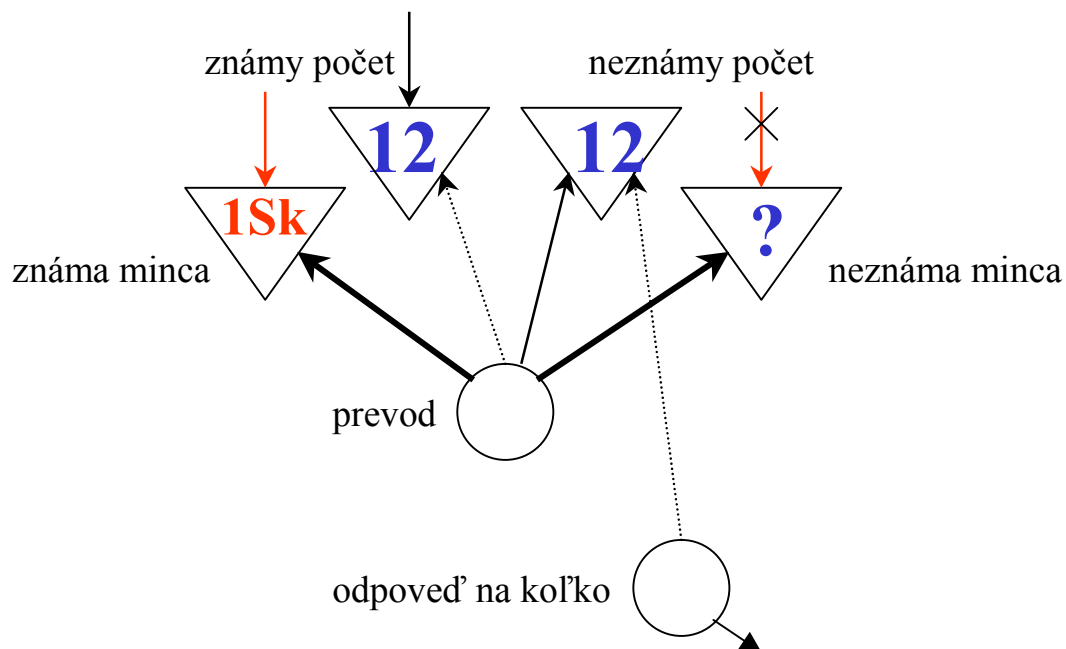

⇒
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;

(a')

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

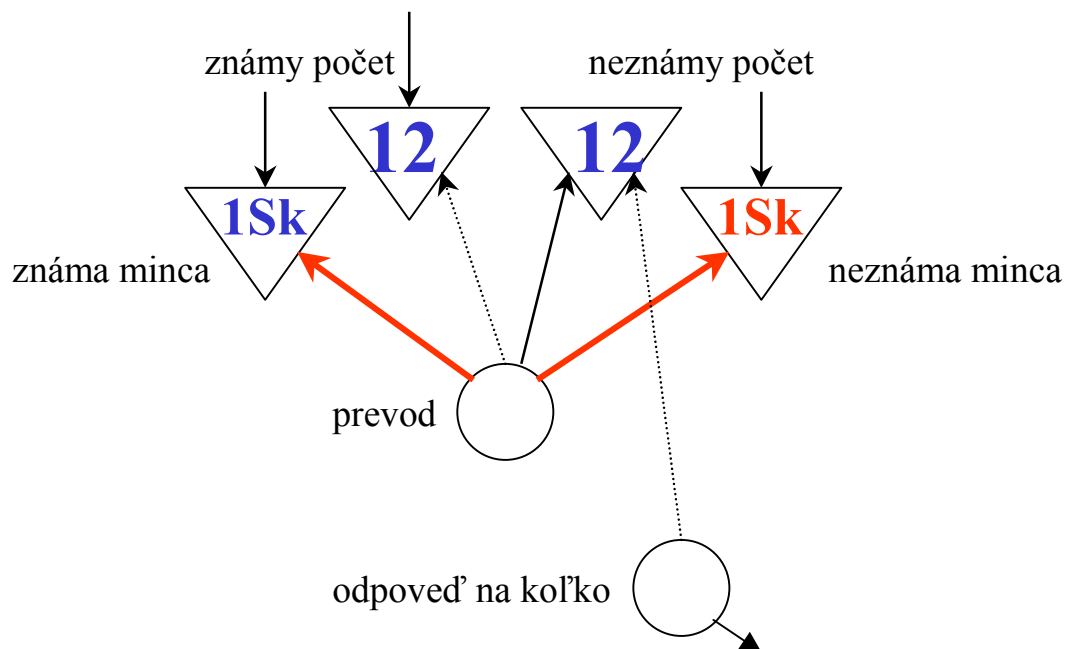


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a')

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

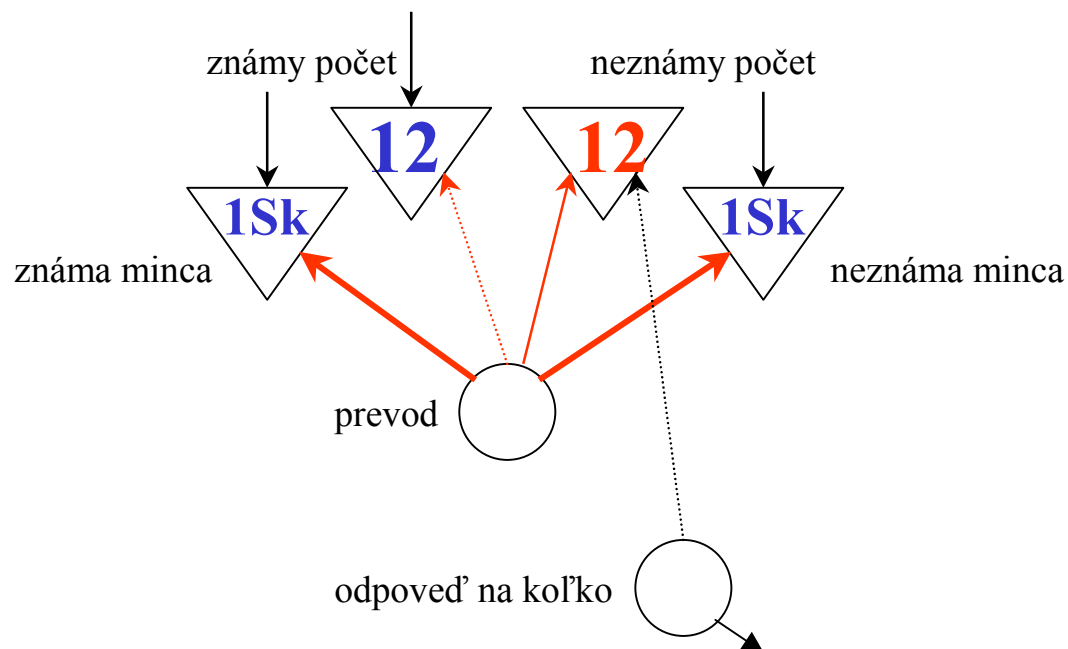


```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
⇒ else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a')

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

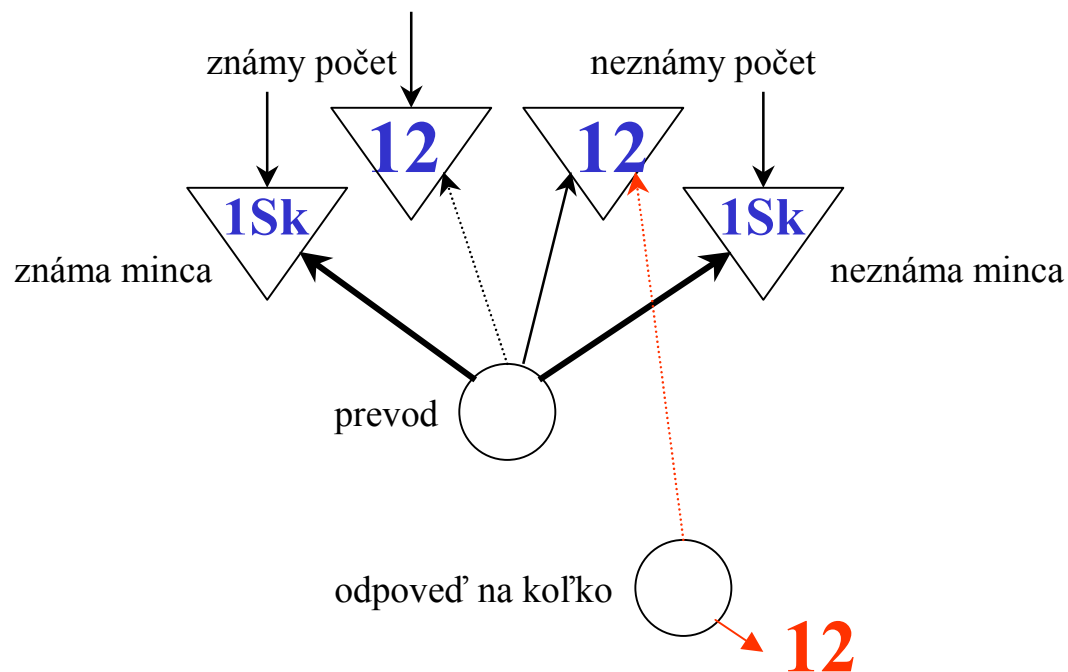


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
⇒ else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a')

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

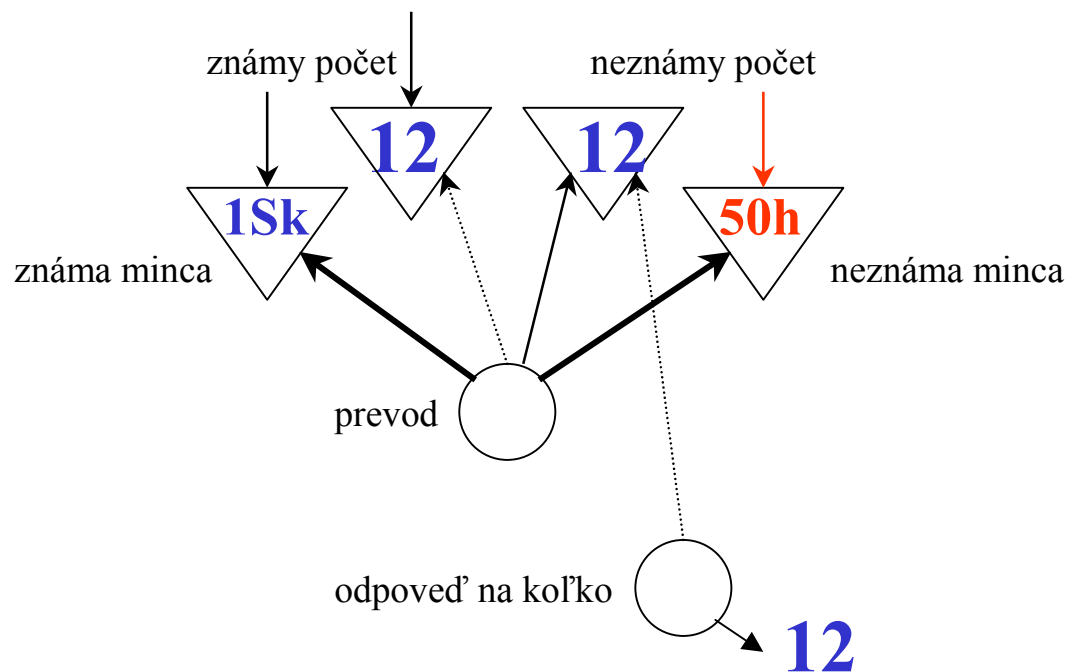


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a')

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

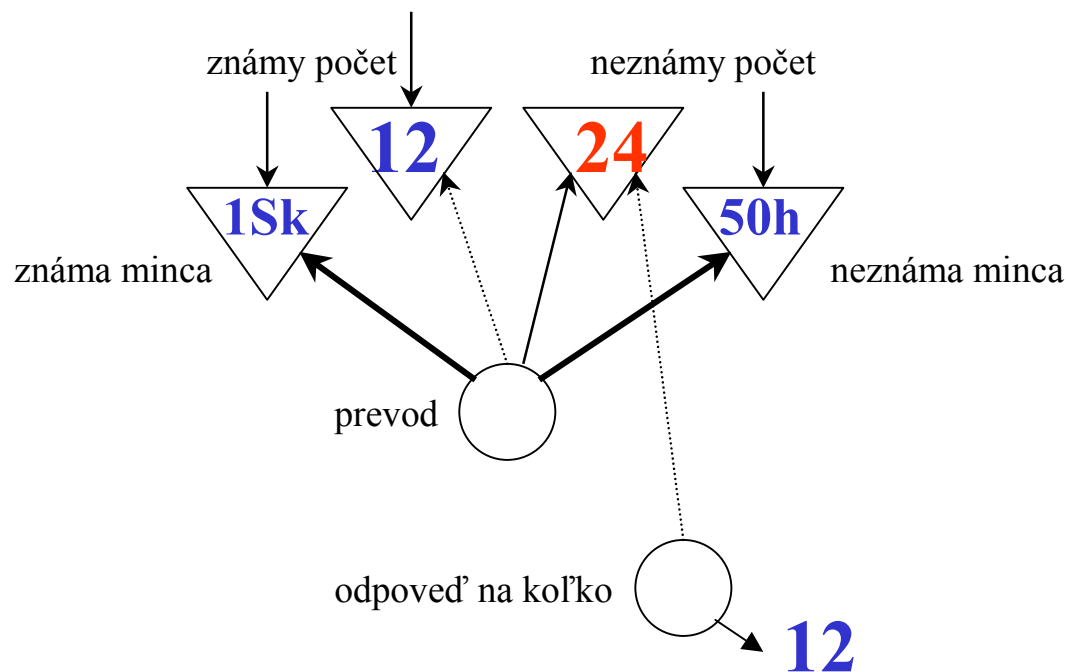
```
if (zmeneny(znAMY_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznAMY_pocet = znAMY_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznAMY_pocet = znAMY_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```


(a')

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

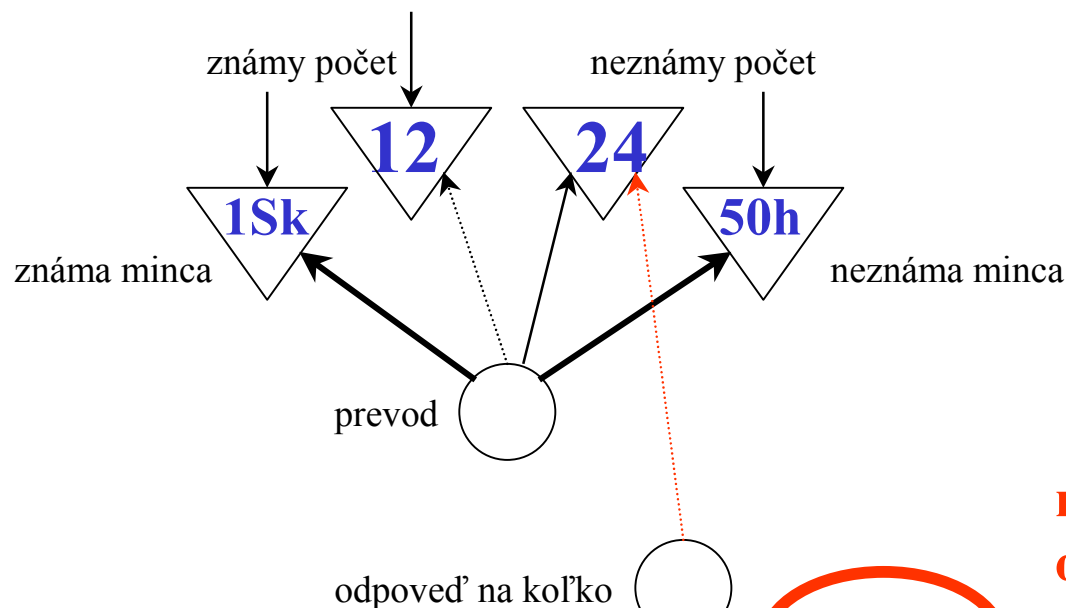


```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
⇒ else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

(a')

Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

**nesprávna
odpoveď,
zhoda s
pozorovaním**

```
if (zmeneny(znamy_pocet)) znama_minca = ?;  
else if (znama_minca == ?) neznamy_pocet = znamy_pocet;  
else if (neznama_minca == ?) neznama_minca = znama_minca;  
else neznamy_pocet = znamy_pocet * znama_minca / neznama_minca;
```

Vysvetlenie ?

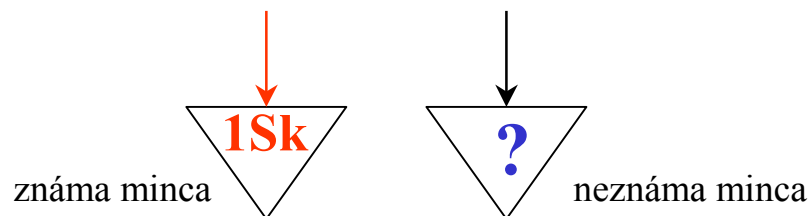
1. Tí čo zlyhajú, nedokážu pri rozpoznávaní vziať do úvahy nasledujúce slovo.

Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

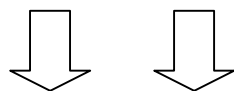

Kolko je do tucta korunáčok korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

Vysvetlenie ?

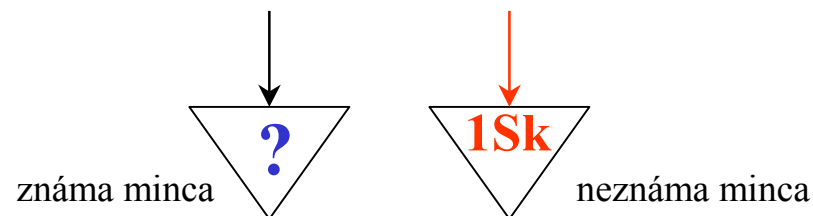
2. Tí čo nezlyhajú, to dokážu

Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

Kolko je do tucta korunáčok korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

Je to dobré vysvetlenie ?

- Tí, čo sa dokážu pozerat' dopredu, by sa nikdy nemohli pomýliť
- Tí, čo sa nedokážu pozerat' dopredu, by sa rovnako dobre mohli prikloniť k variante podporujúcej pre

Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

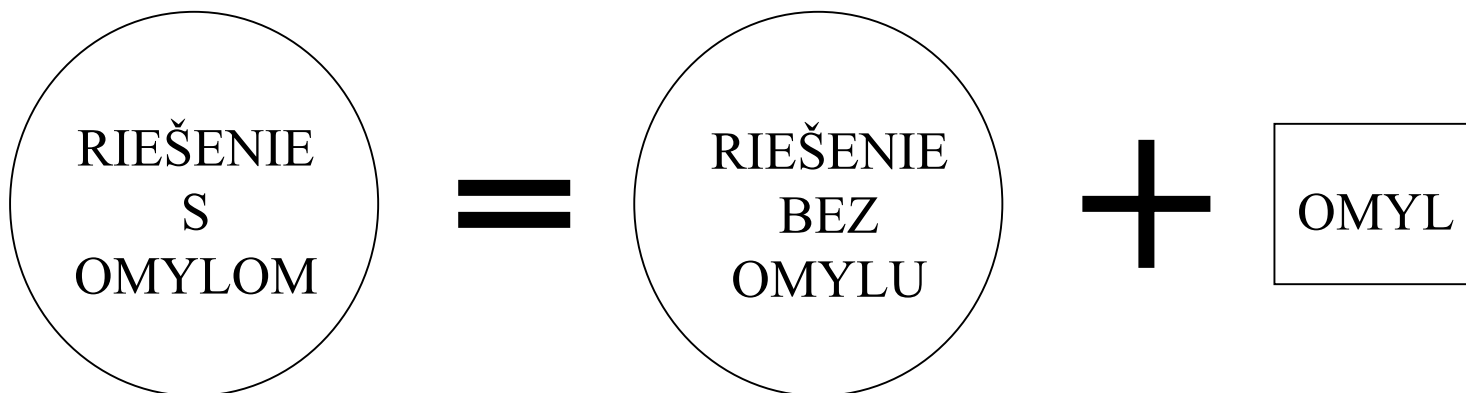
správnou odpoveď 12,12 čo však pre

Kolko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A kolko korunáčok?

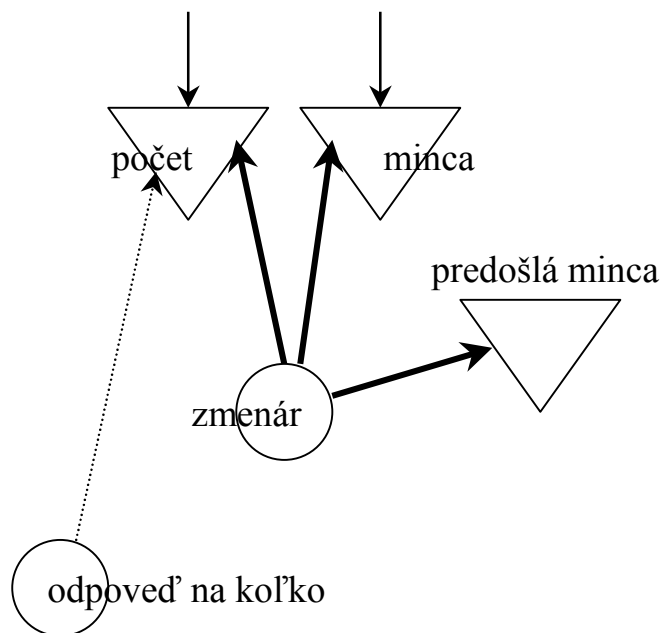
sposobí odpoveď 12,12

Nie je to dobré vysvetlenie !

Pri bezospornom modeli:

Správny model


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

Správny model

Ukážka výpočtu:

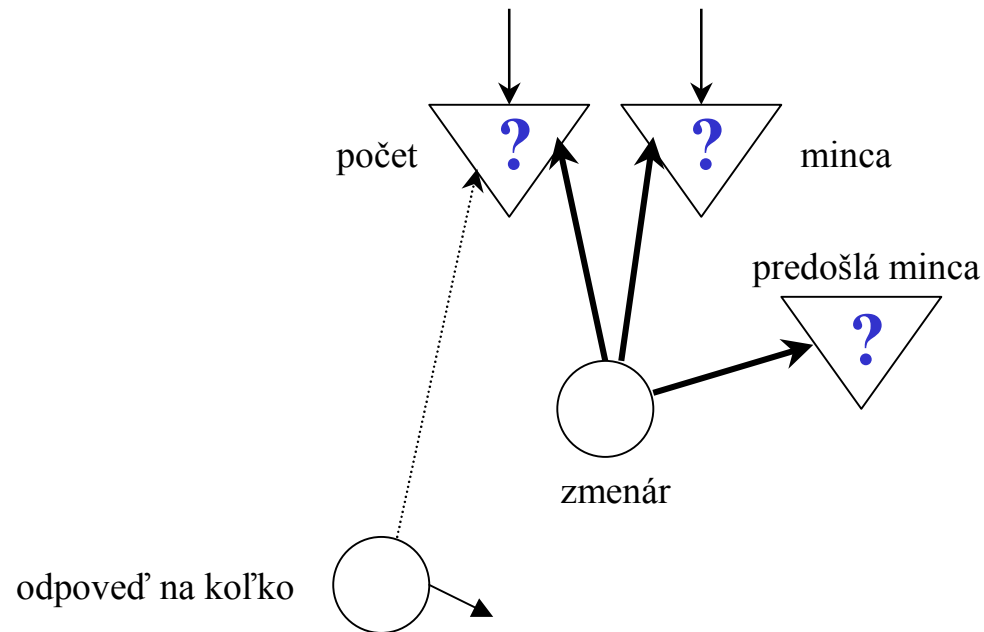
*Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov?
A koľko korunáčok?*

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

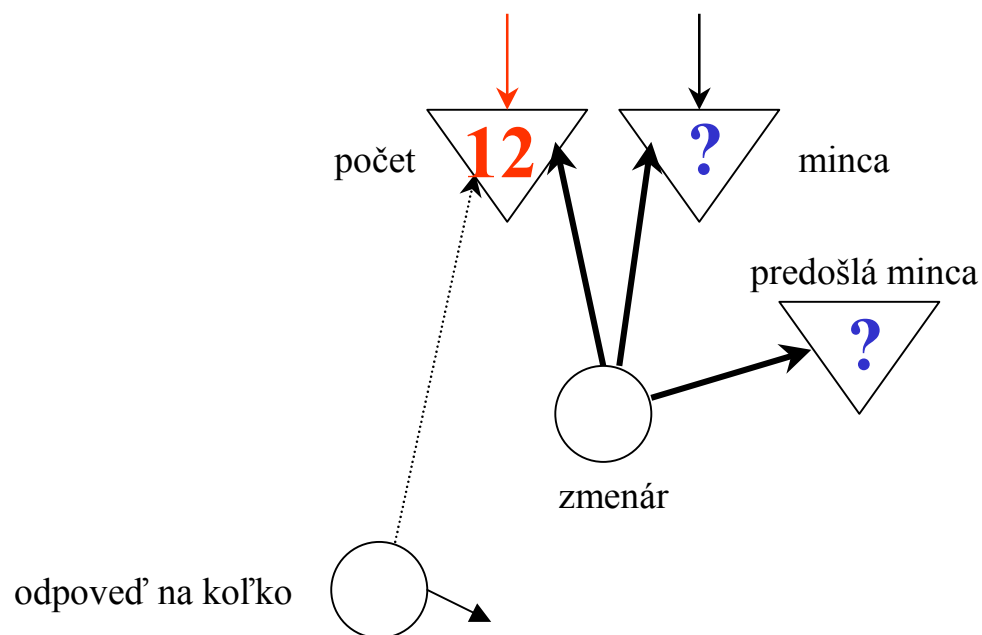


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

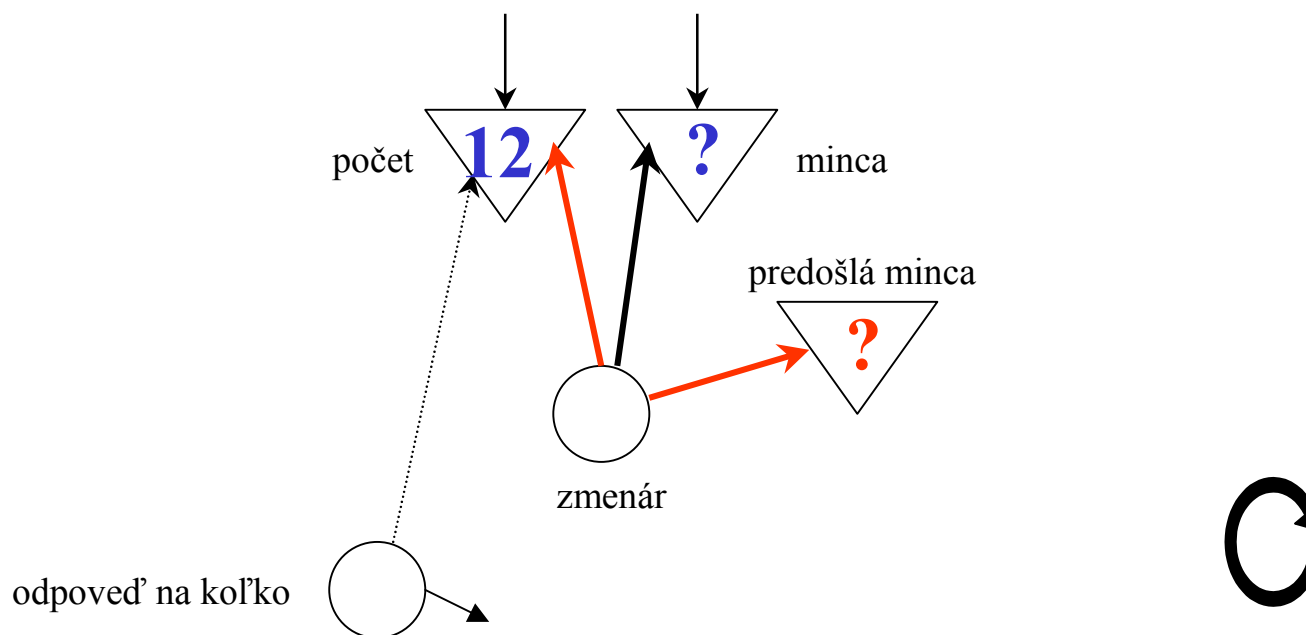


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

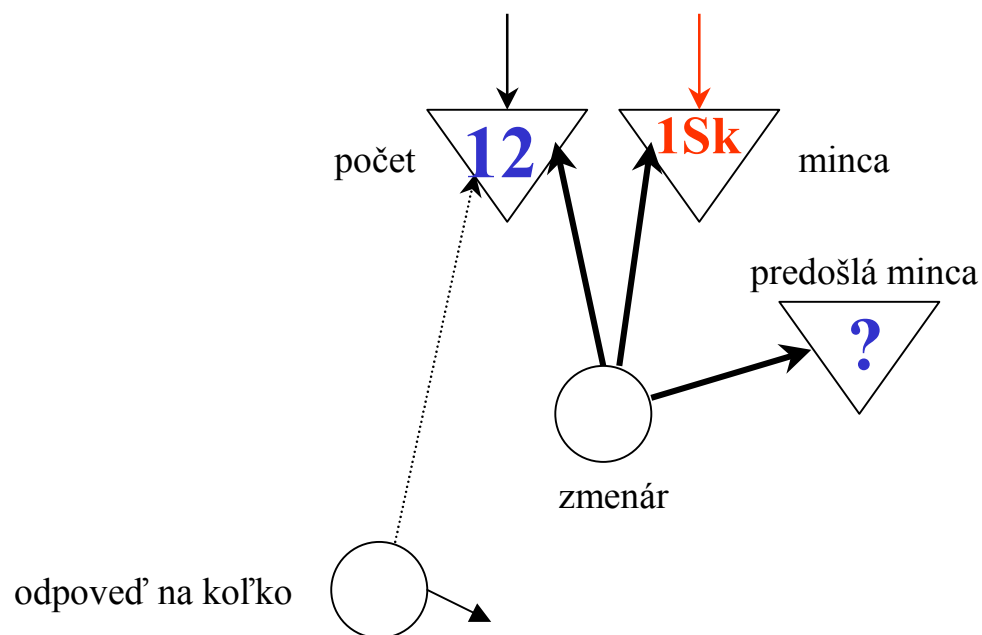


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?; ←  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

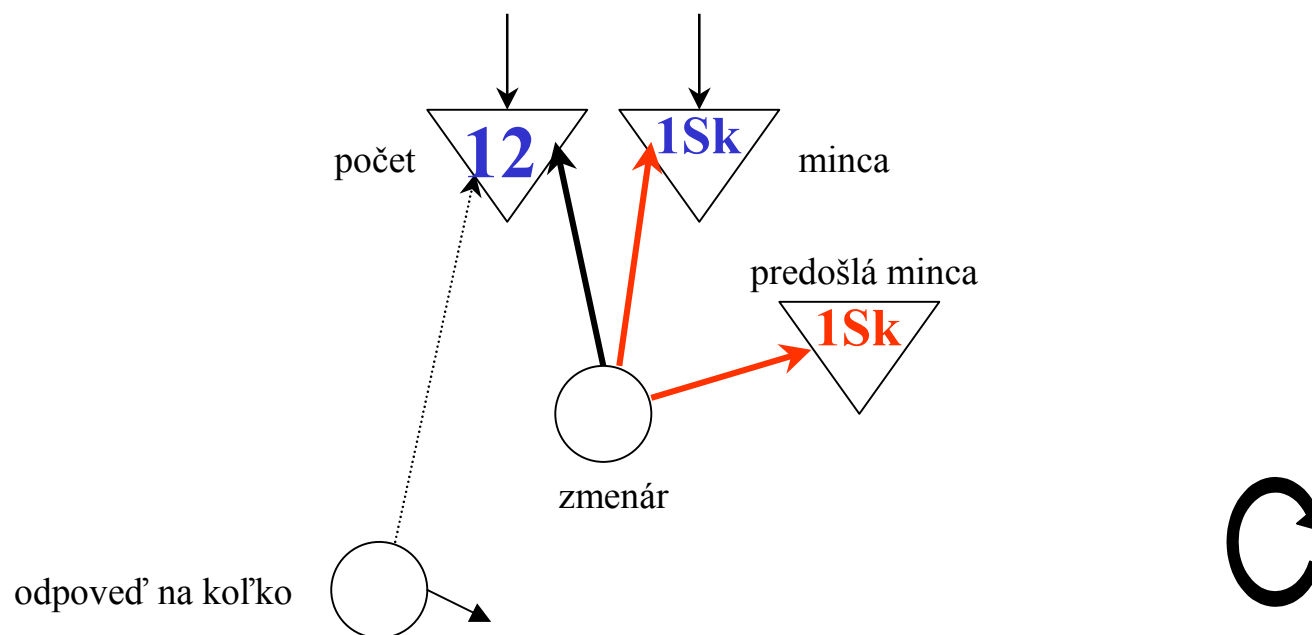


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

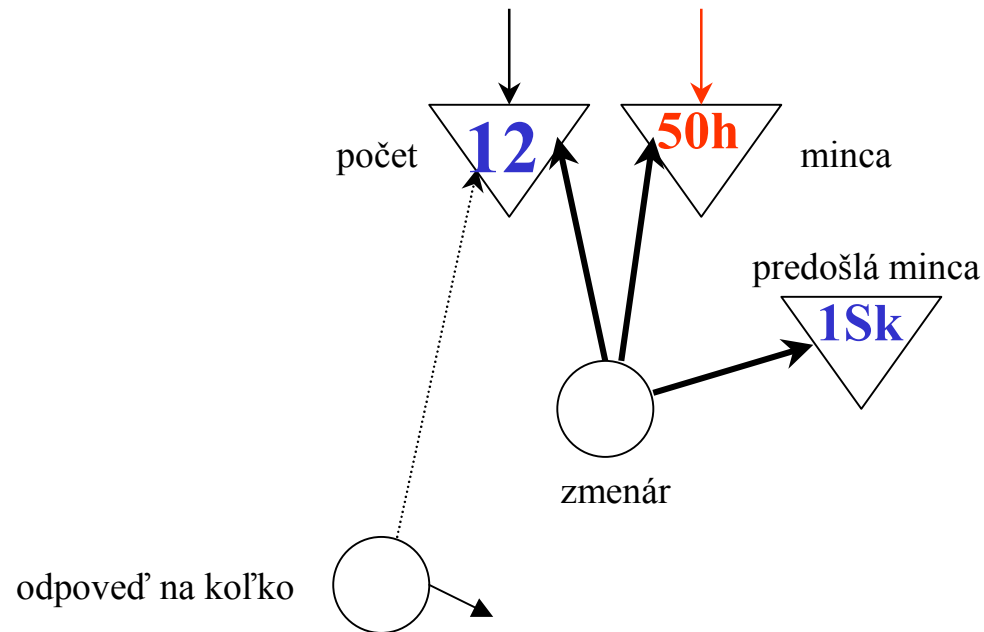


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca; ←  
}
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

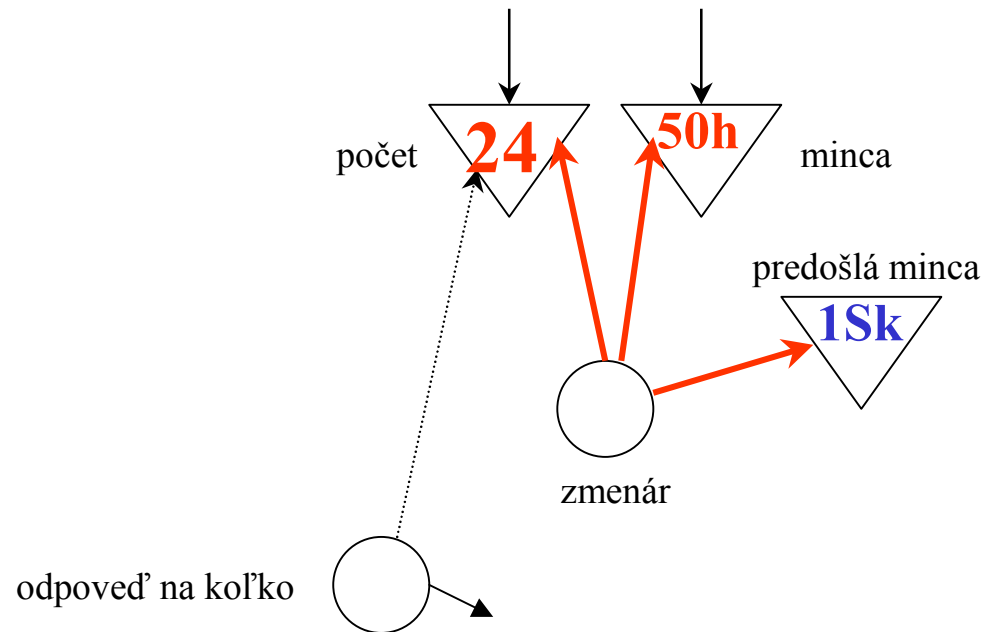


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

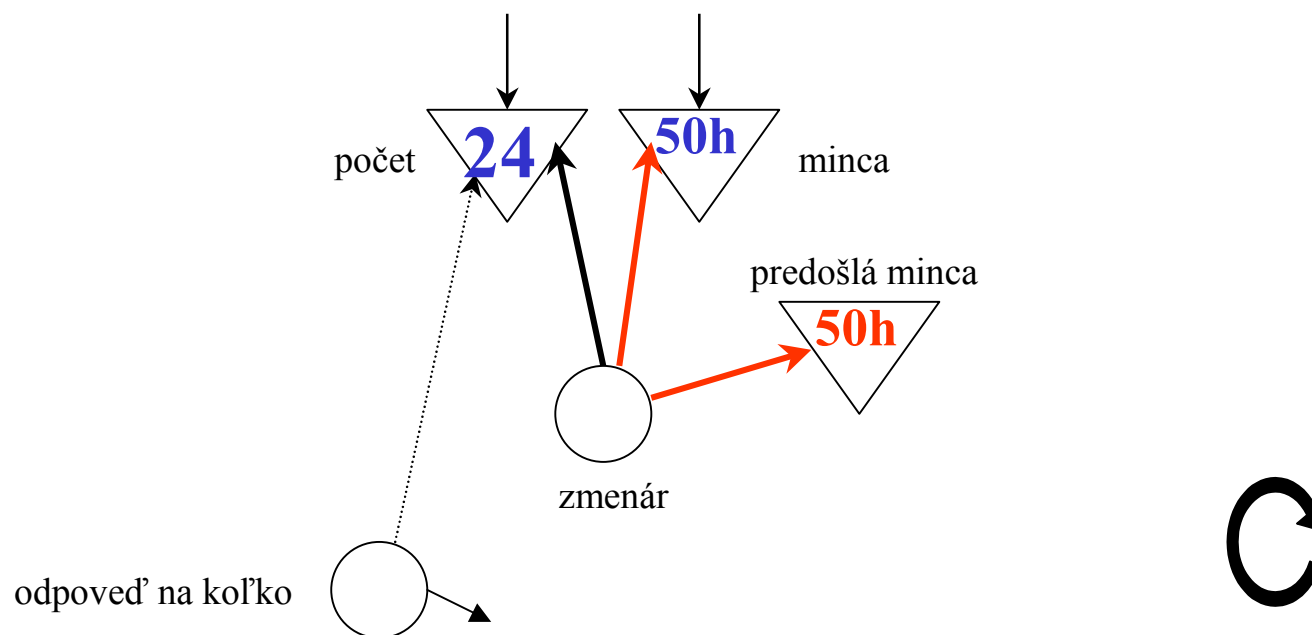


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca; ←  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(d)

Kol'ko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A kol'ko korunáčok?

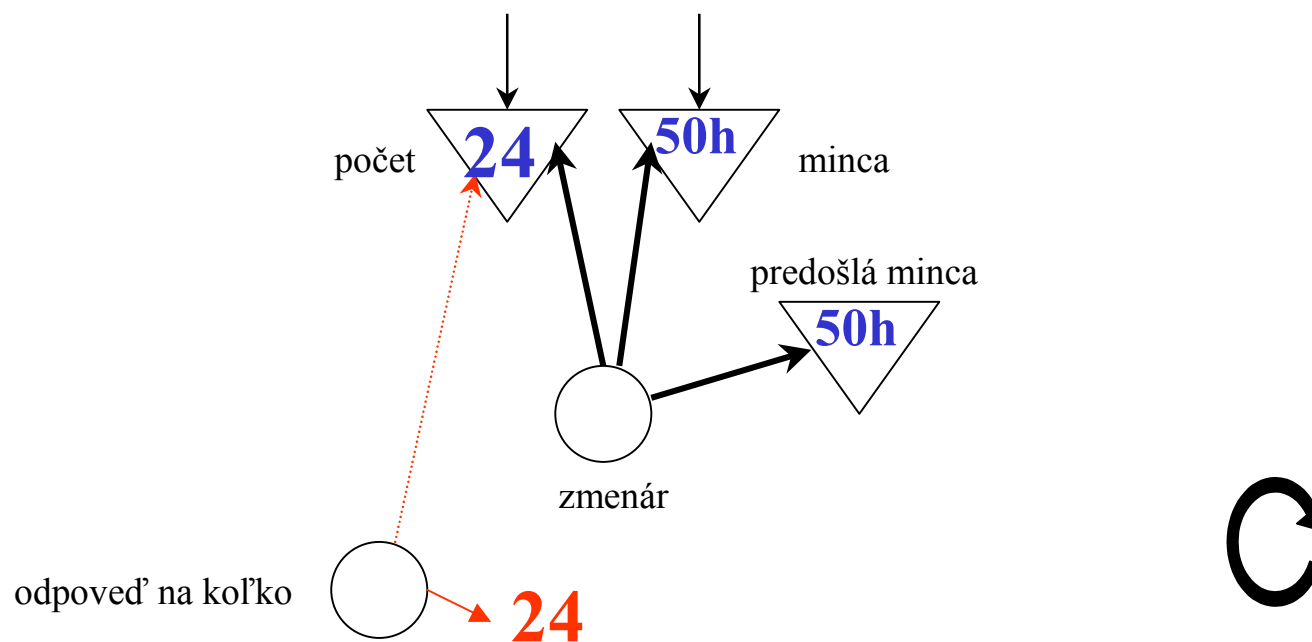
```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca; ←  
}
```


(d)

Kol'ko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A kol'ko korunáčok?

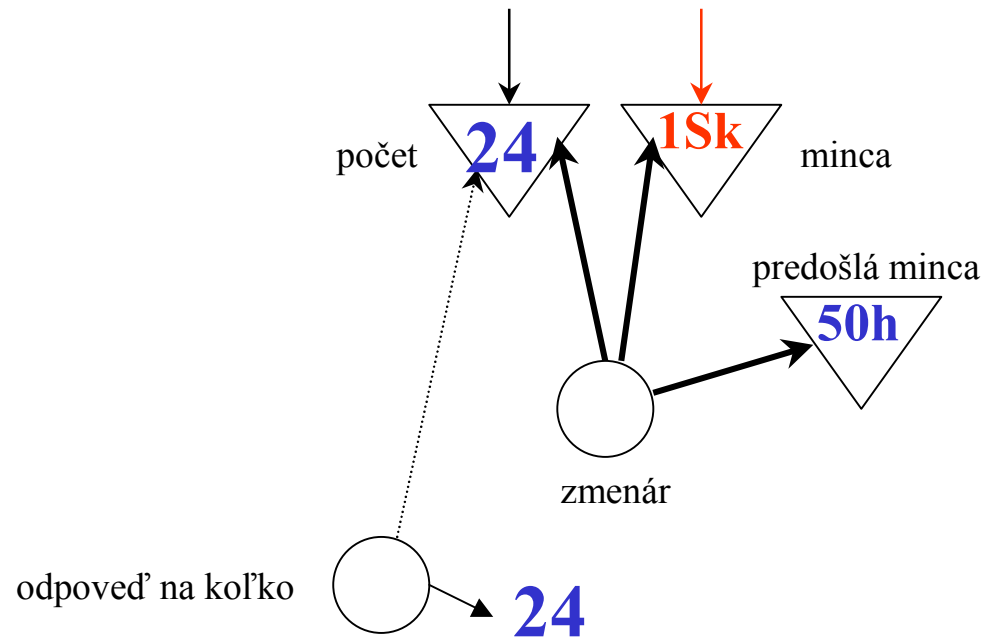


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(d)

Kolko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A kolko korunáčok?

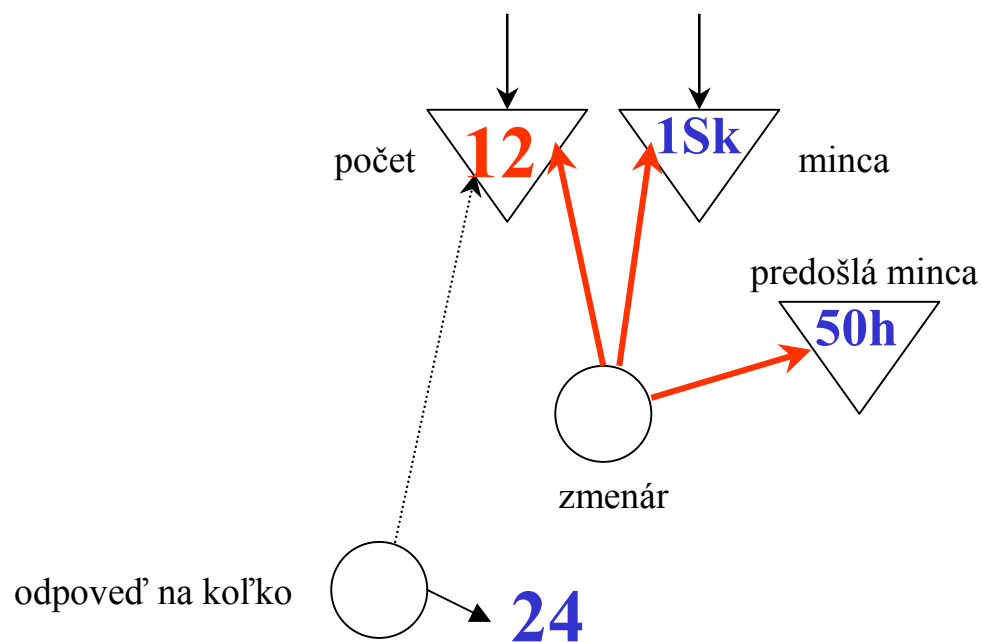


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

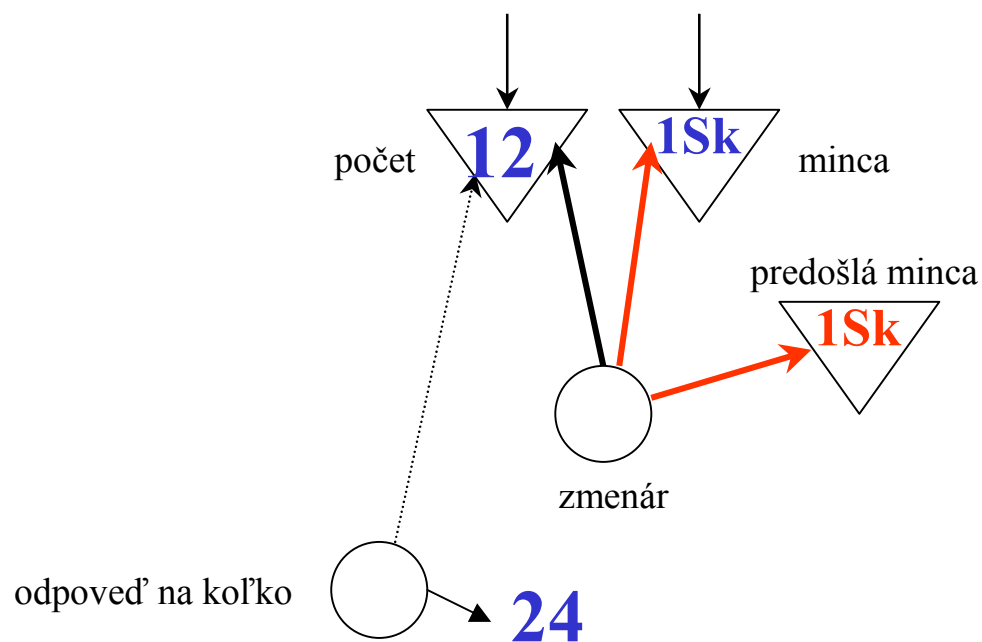


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca; ←  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

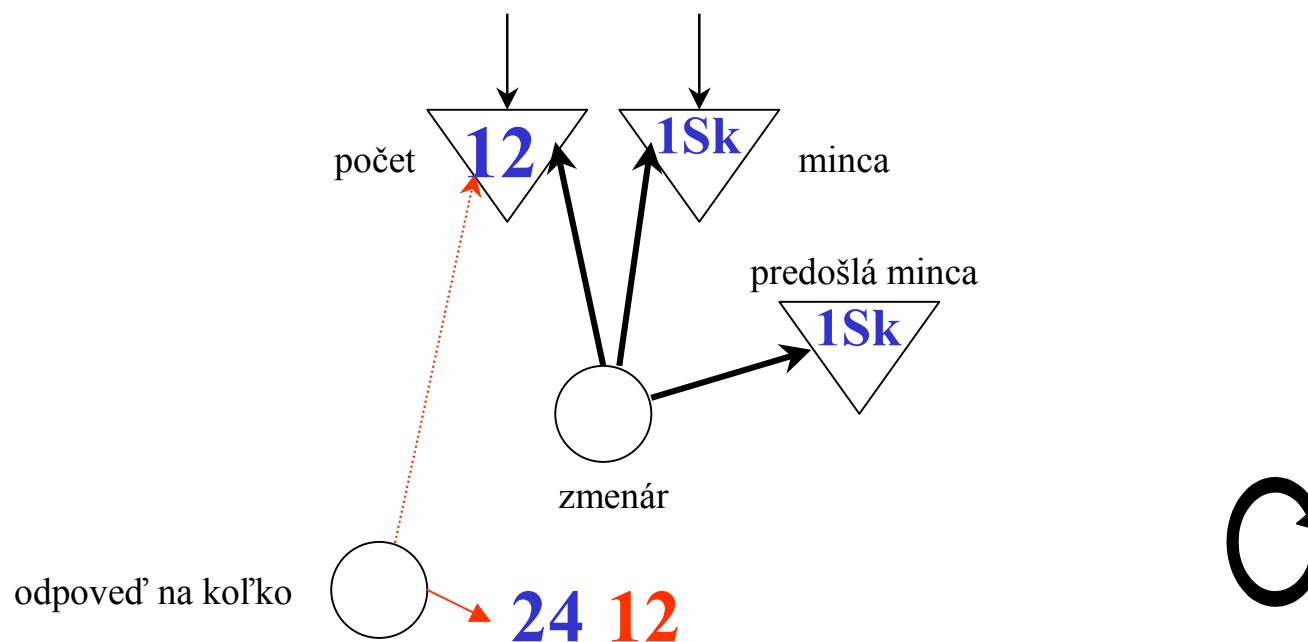


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca; ←  
}
```

(d)

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

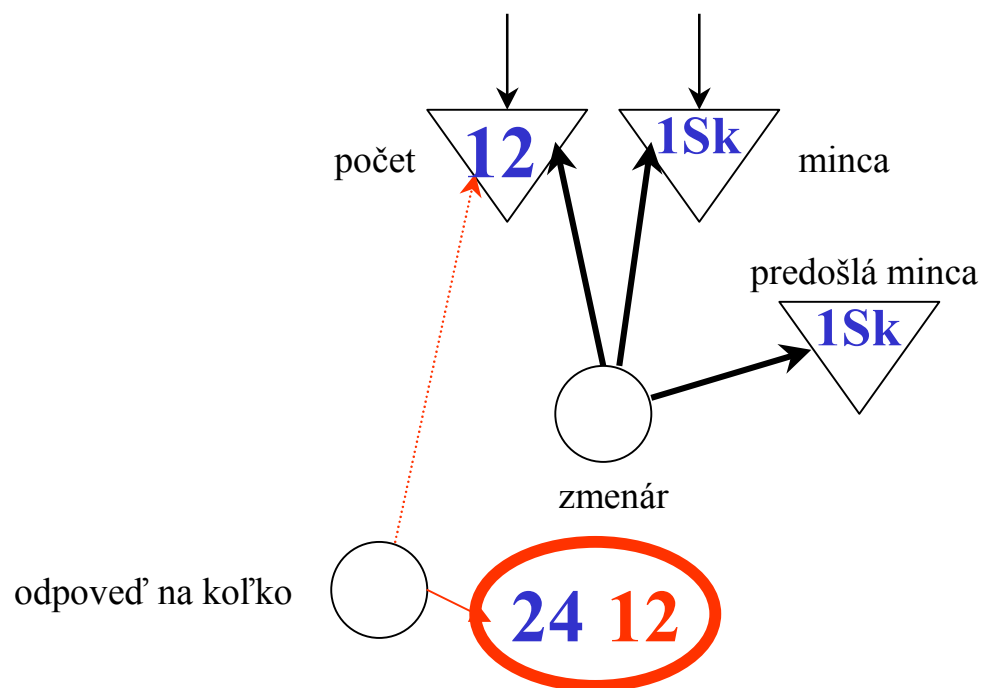


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(d)

Kol'ko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A kol'ko korunáčok?

**správna
odpoveď,
zhoda s
pozorovaním**

```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

Správny model

Modelovanie zlyhania:

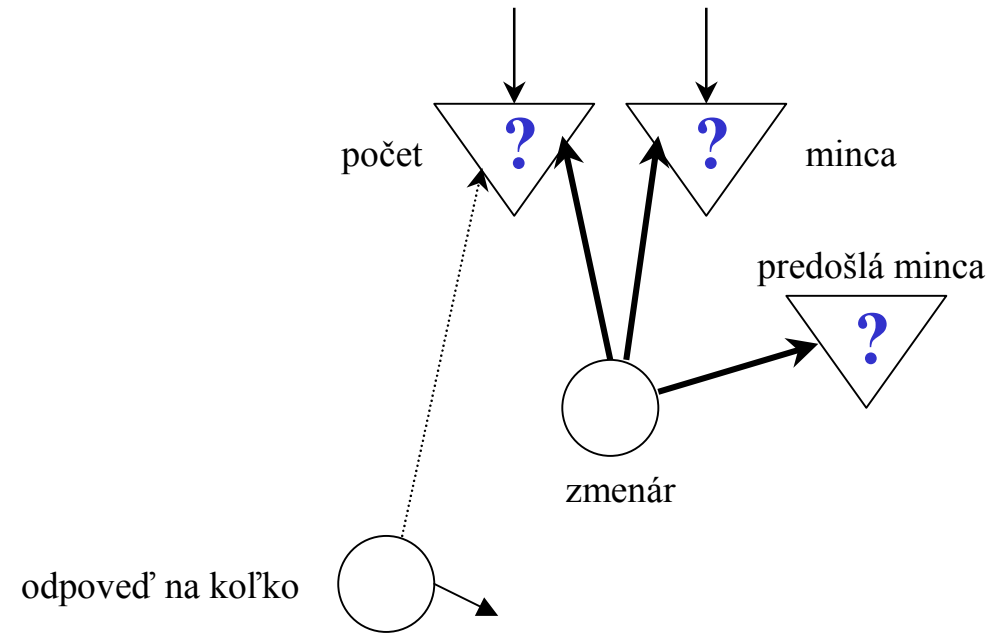
Kol'ko je do tucta korunáčok?

A kol'ko päťdesiathaliernikov?

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

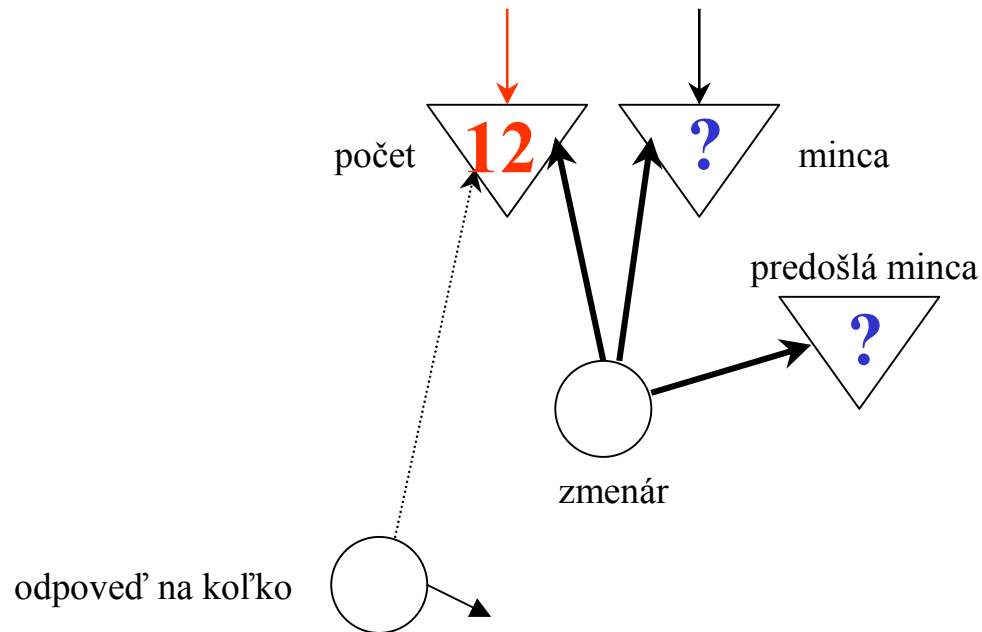
```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```


(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

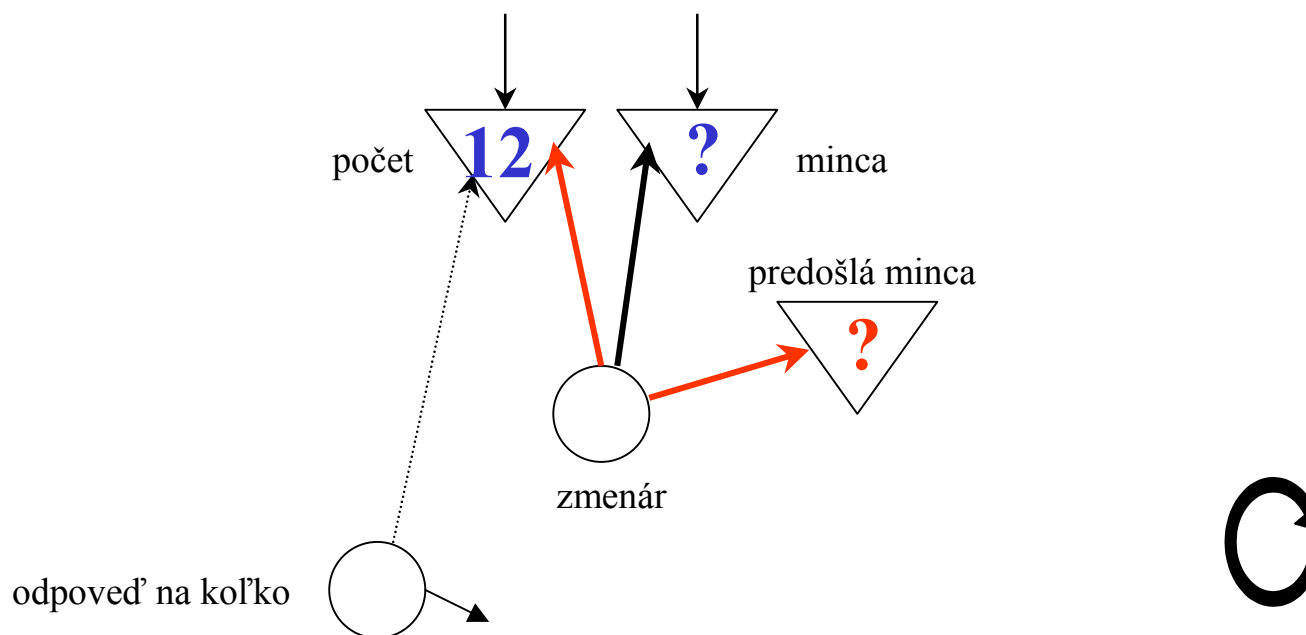


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(a)

Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

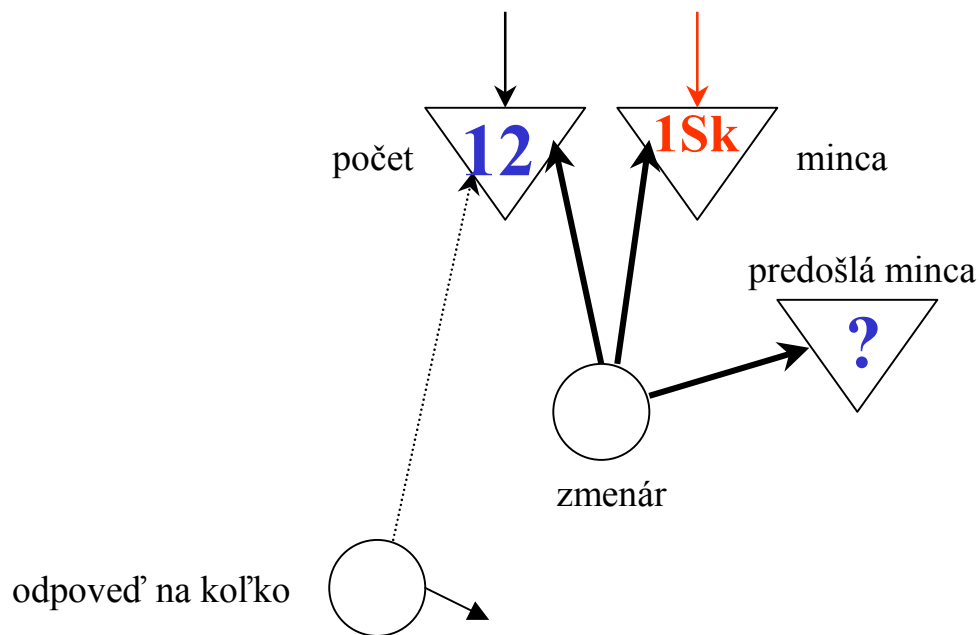


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?; ←  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

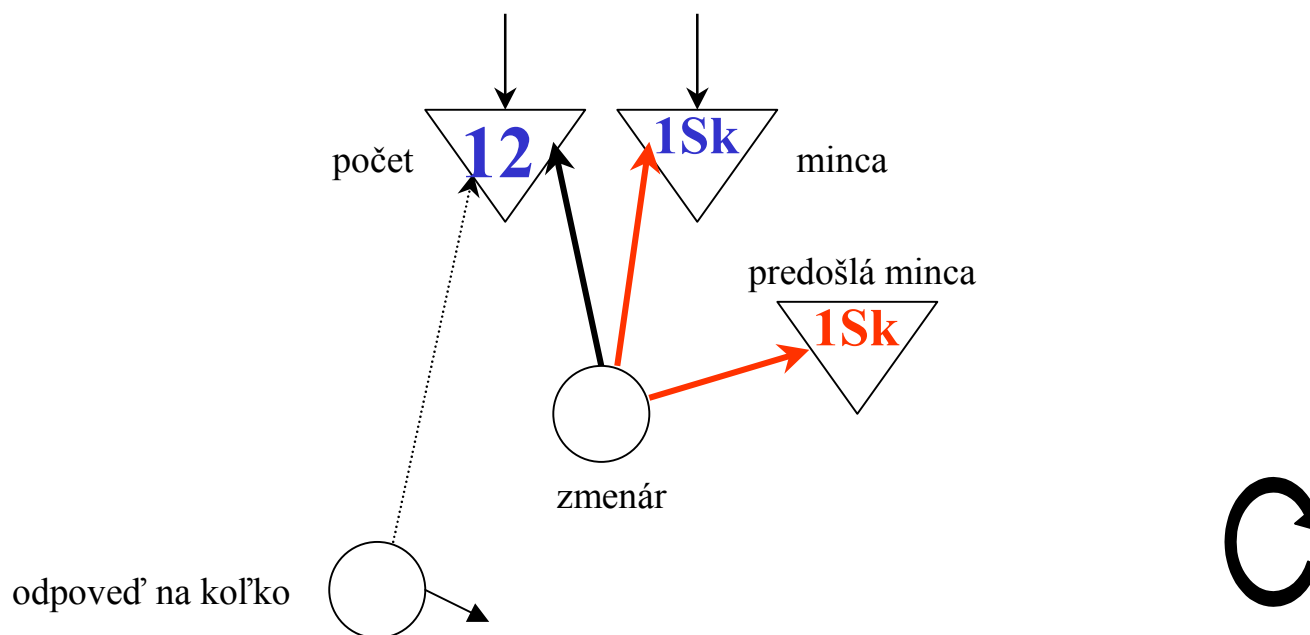


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiathaliernikov?

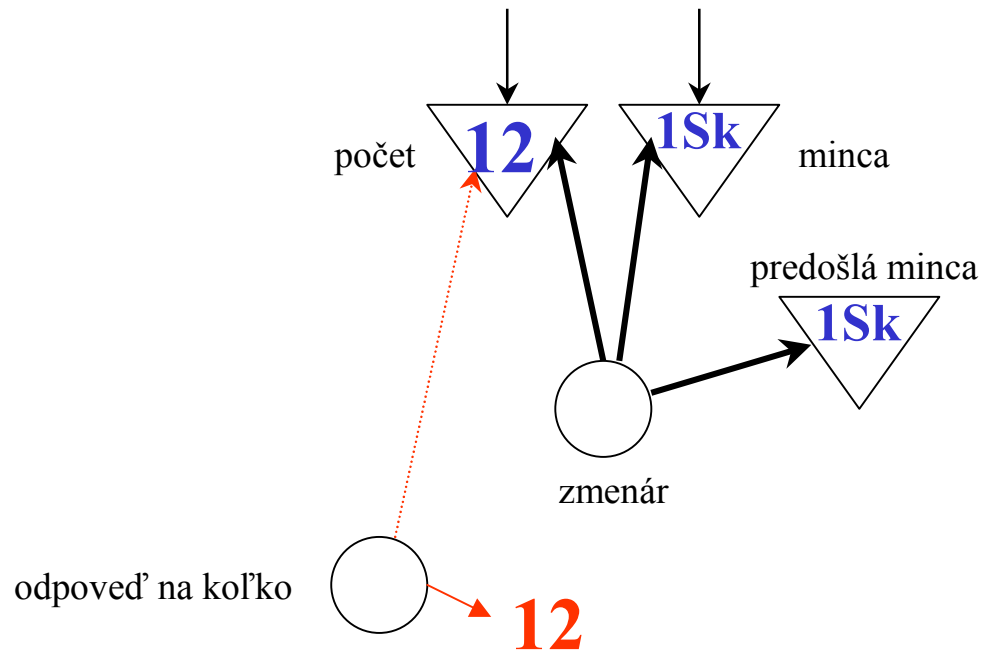


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca; ←  
}
```

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiathaliernikov?

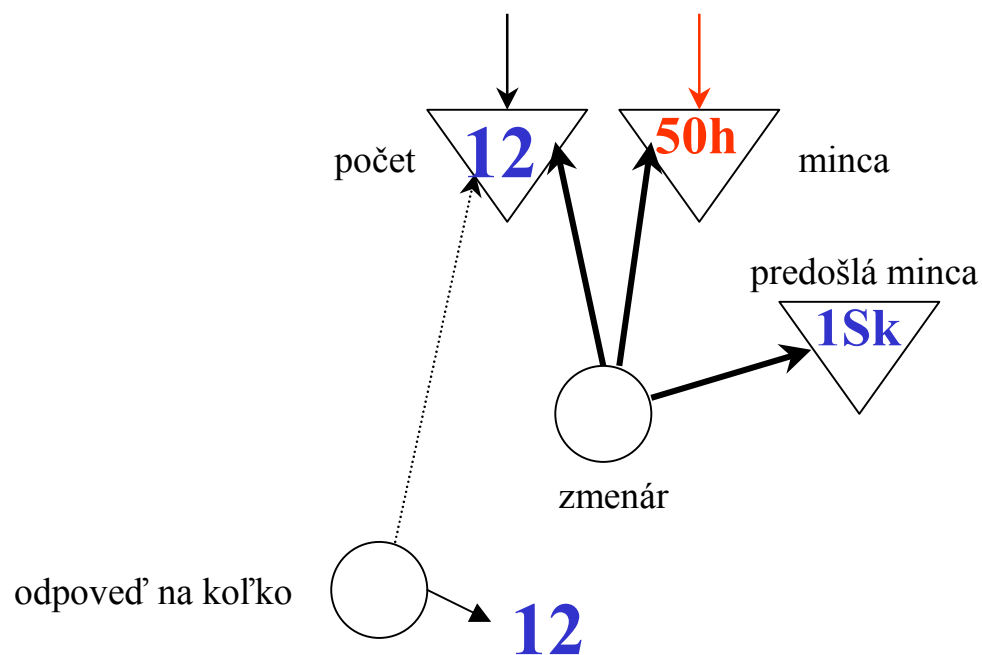


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(a)

Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiatihaliernikov?

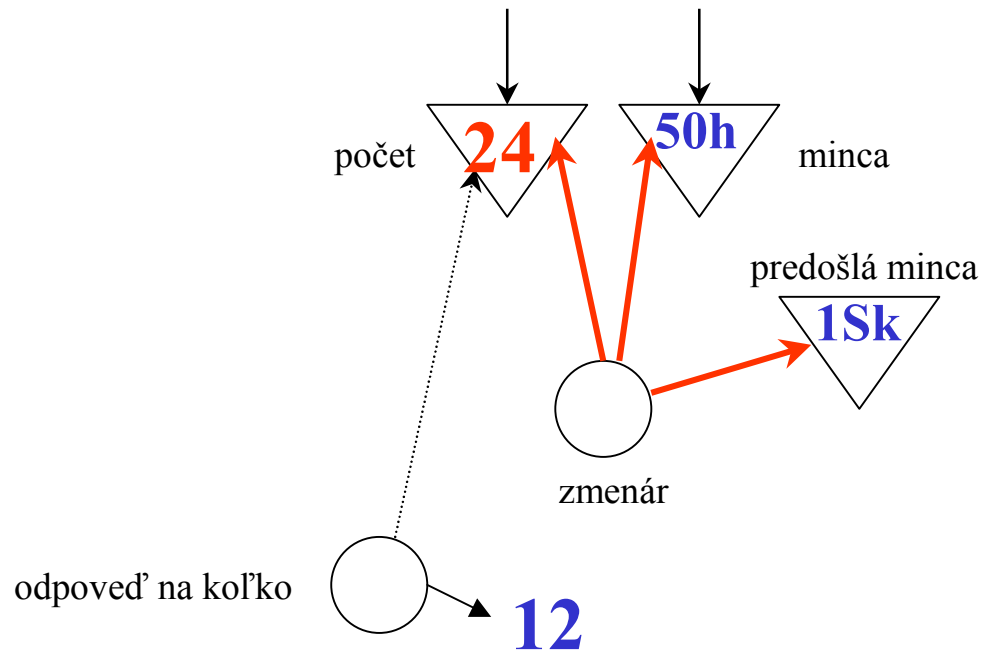


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(a)

Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

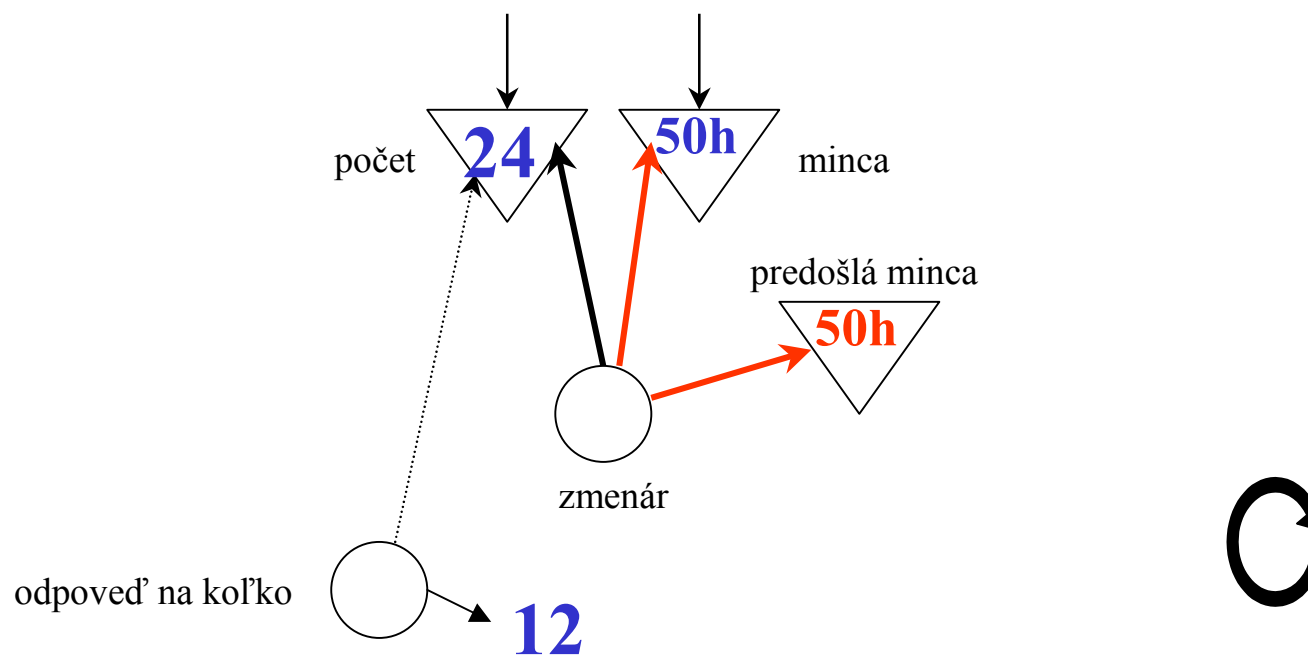


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca; ←  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(a)

Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

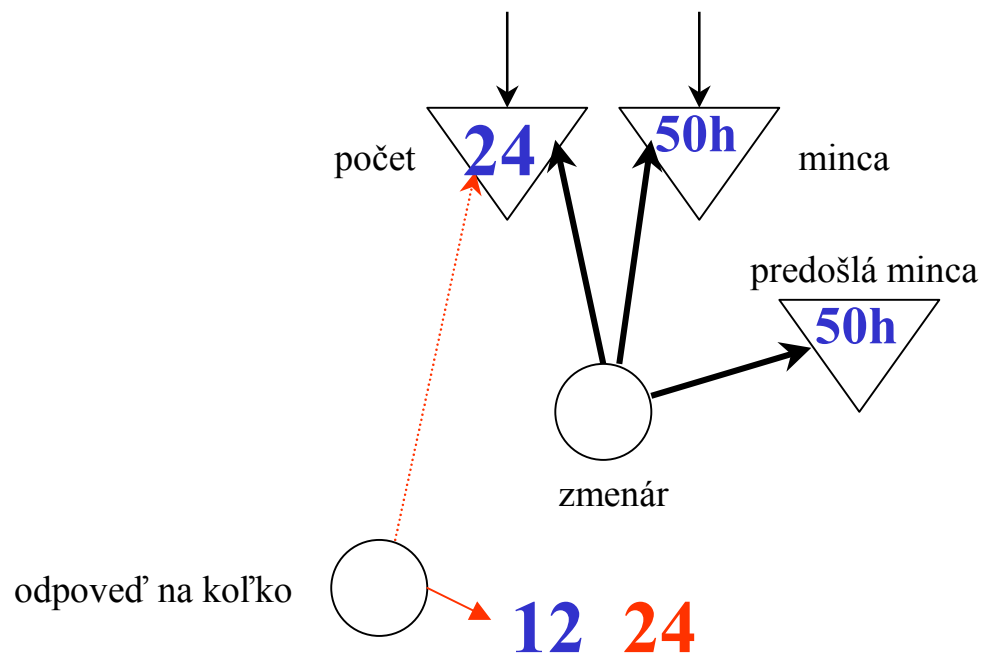
```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca; ←  
}
```


(a)

Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

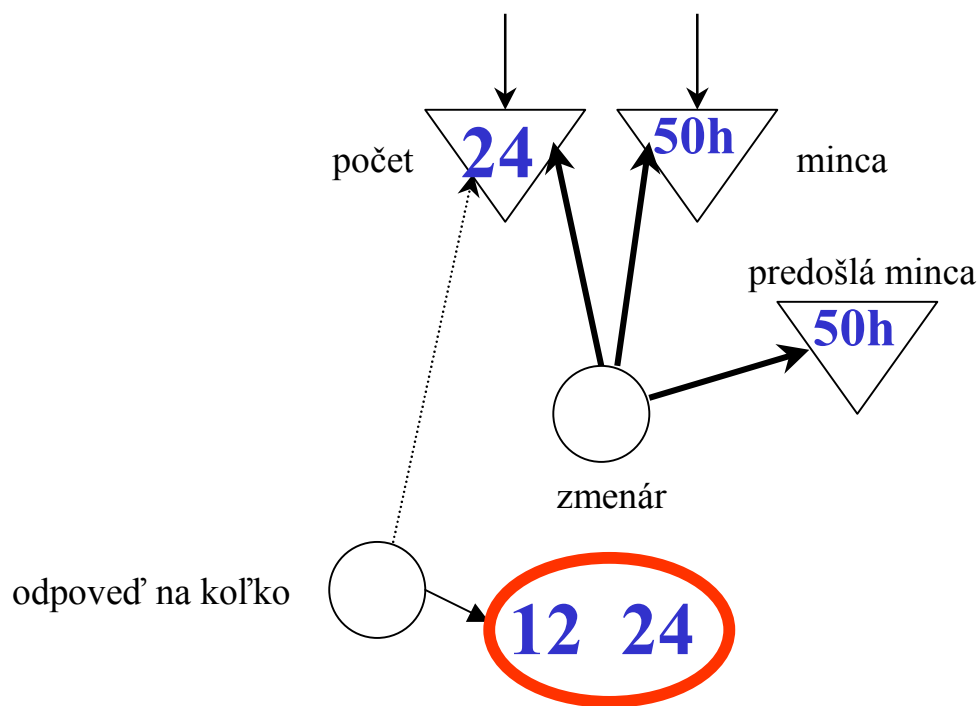


```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

(a)

Kolko je do tucta korunáčok? A kolko päťdesiathaliernikov?

**nesprávna
odpoveď,
zhoda s
pozorovaním**

```
if (zmeneny (pocet) ) predosla_minca = ?;  
else if (zmenena (minca) ) {  
    if (predosla_minca != ? ) pocet = pocet * predosla_minca / minca;  
    predosla_minca = minca;  
}
```

Je to dobré vysvetlenie ?

Je dobré v tom, že pre všetky uvažované otázky, napr.

Koľko je do tucta korunáčok päťdesiathaliernikov? A koľko korunáčok?

dáva správne odpovede. Jedine pre

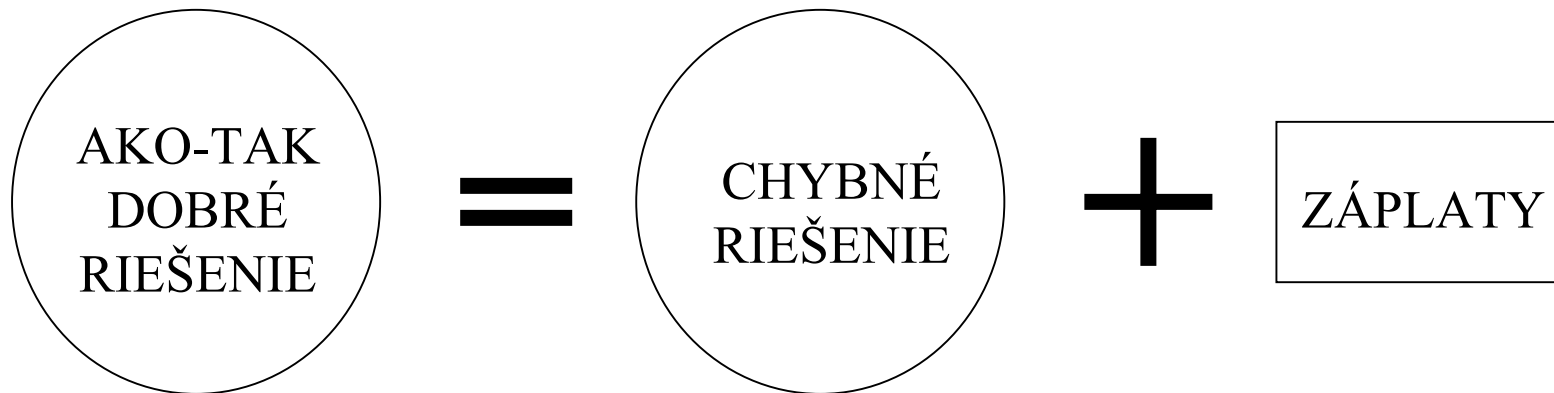
Koľko je do tucta korunáčok? A koľko päťdesiathaliernikov?

dáva nesprávnu odpoveď

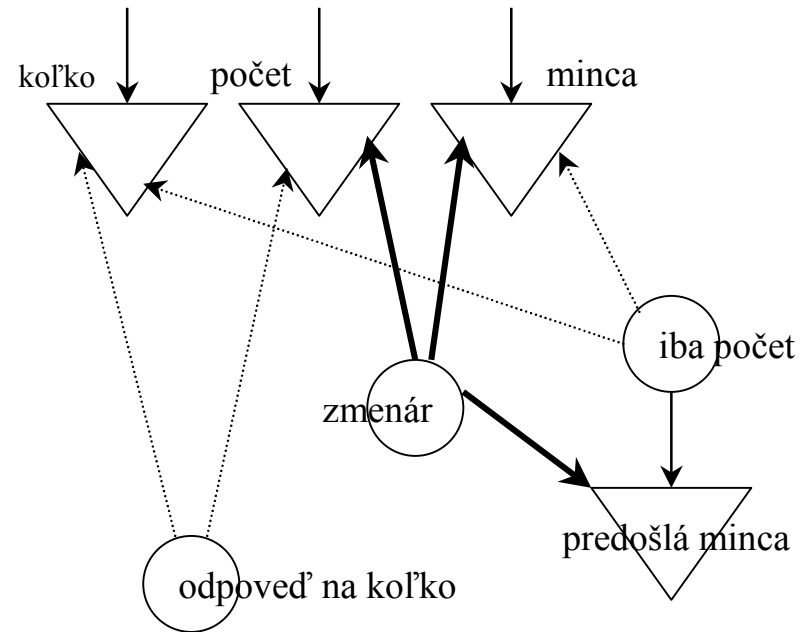
Ako to vyzerá u tých, ktorí odpovedajú aj na túto otázku správne ?

Je to dobré vysvetlenie !

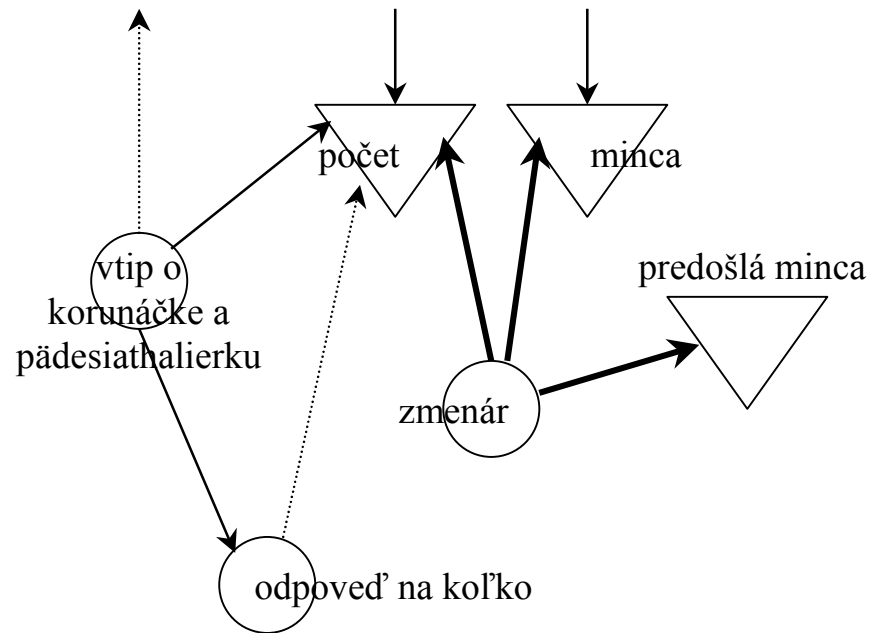
Nie problém pridať opravu, ktorá pravdepodobnosť zlej odpovede ľubovoľne zníži

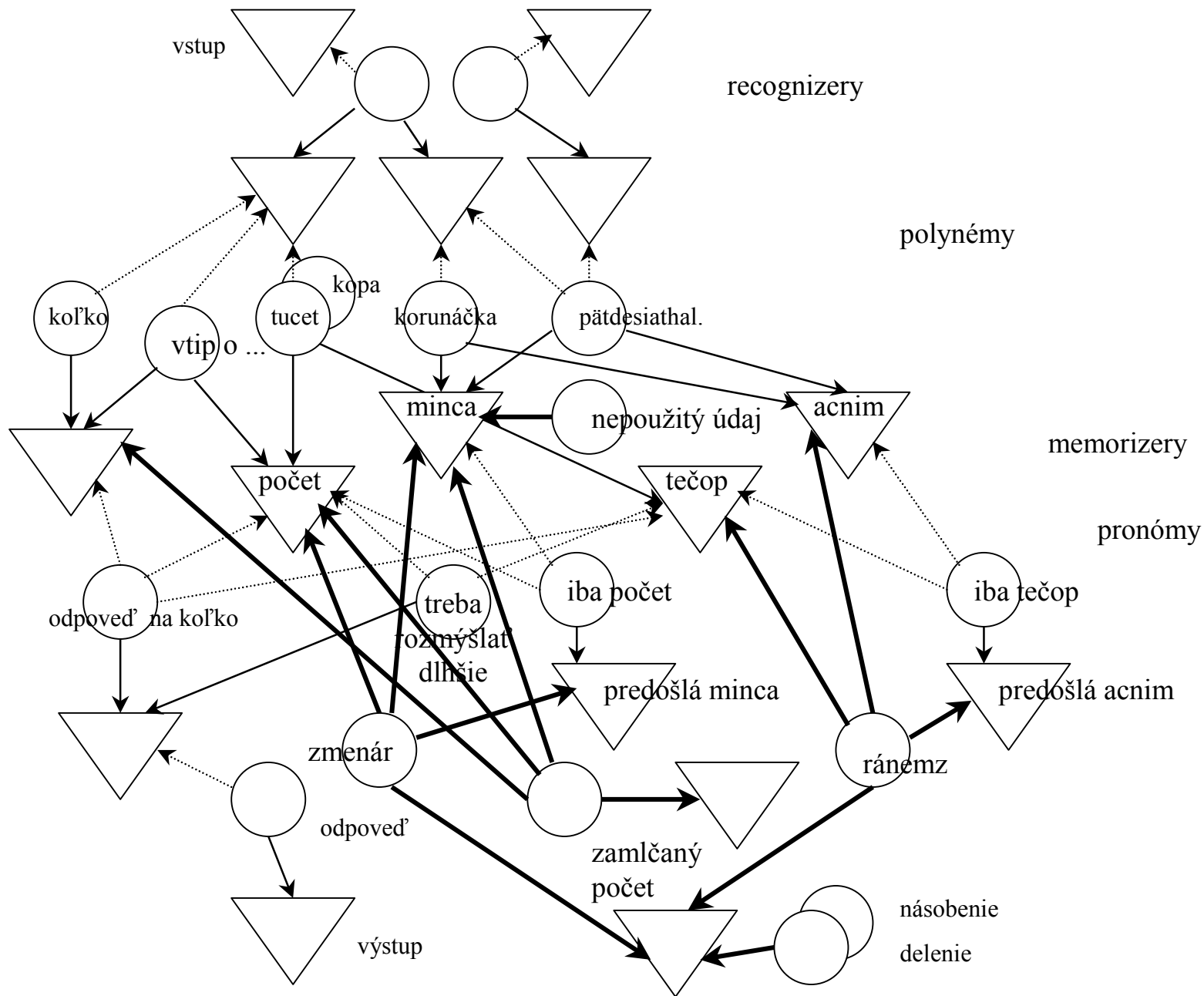
Záplaty

Záplaty

Model – konečné riešenie

Výsledky

Štruktúry vo vnútri našej mysle (a to nielen tie čo zlyhávajú) vznikajú na princípe brikoláže a pravdepodobne sa podobajú skôr na sto krát zaplátané nohavice, než na najnovší model od Diora

Mysel' je dobrý systém poskladaný zo zlých súčiastok

Výsledky

Je zrejme možné navrhnuť veľa vtipných experimentov potvrdzujúcich tento dohad

**FINISHED FILES ARE THE RE-
SULT OF YEARS OF SCIENTIF-
IC STUDY COMBINED WITH THE
EXPERIENCE OF YEARS**

Modelovanie kognitívneho zlyhania multiagentovým systémom so stigmergickou komunikáciou

Andrej Lúčný

MicroStep-MIS a UI FMFI UK Bratislava

andy@microstep-mis.com

- **kognitívne zlyhania**
- **prostriedky na ich modelovanie**
  - **modely a výsledky**